

VĚSTNÍK ASOCIACE ČESKÝCH A MORAVSKOSLEZSKÝCH MUZEÍ A GALERIÍ

Z jednání orgánů AMG

**ZPRÁVA O ZASEDÁNÍ SENÁTU AMG
DNE 25. ČERVNA 1997
V NÁRODNÍM TECHNICKÉM MUZEU V PRAZE**

Jednání Senátu se účastnilo 10 členů s hlasem rozhodujícím (nepřítomno 6, omluvilo se 5); 22 členů s hlasem poradním (nepřítomno 8, omluvili se 2) a 2 hosté.

1. Zpráva o činnosti

Dr. Šebek přednesl zprávu o činnosti AMG v období od minulého zasedání Senátu. V úvodu svého příspěvku hovořil o finanční situaci AMG, o které jsme Vás informovali v minulém čísle Věstníku, takže jenom stručně:

AMG dostala dotaci od MK ČR ve výši 350 tis. Kč (místo požadovaných cca 700 tis.). Na příspěvcích dluží 35 členských institucí 188.663,- Kč. V oblasti ediční činnosti bude pokračovat Věstník, adresáře oborových komisí budou vydány na disketě, dále vyjde publikace Pavla Jiráka o bezpečnostních systémech, bibliografie muzeologické literatury, sborník ze semináře v Šumperku; přispějeme také na sborník ze společného semináře bavorských, saských a českých muzeí z roku 1996.

AMG bude dotovat semináře v Českých Budějovicích a v Jindřichově Hradci a činnost oborových komisí; kurs muzejního managementu proběhne 13. - 17. října ve Znojmě.

Bude pokračovat projekt pasportizace sbírek muzeí a zúčastníme se i dalšího ročníku Regiontoursu v Brně - při této příležitosti vyjde nová verze Adresáře muzeí a galerií.

2. Tripartita

Senátem schválená účast v tripartitní radě v rámci Unie zaměstnavatelských svazů přináší kontakty s jinými profesními sdruženími v kultuře - mimo AMG jsou zde zastoupeny knihovny, divadla, malé scény, kulturní agentury a vydavatelství.

Rada hospodářské a sociální dohody v kultuře byla ustanovena na základě smlouvy mezi Ministerstvem kultury ČR, Unii zaměstnavatelských svazů a Odborovými svazy (zastoupenými Konfederací umění a kultury). Byl schválen její statut, jednací řád a základní program její činnosti.

Ustanovily se pracovní týmy, které budou pracovat v následujících oblastech: koncepční otázky systému kultury (za AMG zde zasedá PhDr. Alena Vondrušková), legislativa (PhDr. Pavel Ciprian), systém financování (Ing. Vlastimil Vykydal) a mzdová a sociální politika (Mgr. Milan Plaček, ek, náměstek NM). V těchto týmech bude zastupovat jedna osoba Ministerstvo kultury (měla by být kompetentní se k otázkám vyjadřovat), dále zde budou zástupci Unie a odborů.

Dr. Šebek také hovořil o návrzích legislativních změn v oblasti kultury. Návrh Zákona o

státním majetku a související návrh MF na transformaci rozpočtových a příspěvkových organizací byly odmítnuty nejen všemi sdruženími, ale i MK ČR.

Co se týče problematiky Zákona o centrální evidenci sbírek a novely Zákona o vývozu předmětů kulturní hodnoty, byla konstatována nespokojenost v postupu legislativního odboru MK ČR - AMG jako zástupce odborné veřejnosti není oslovena v připomínkovém řízení a návrhy legislativních změn se tak k nám dostávají nepřímo přes naše členy.

Představitelé AMG se proti tomu v rámci jednání tripartity ostře ohradili. V dalším jednání představitelů Unie o této věci přislíbil ministr kultury nápravu.

Dále se rozvinula diskuse o připravovaném Zákonu o centrální evidenci sbírek.

3. Příprava Sněmu AMG a změn ve Stanovách AMG

V letošním roce bude v souladu se stanovami určeným tříletým obdobím svolán Sněm AMG, na kterém budou zvoleni noví zástupci české a moravskoslezské komory a nová exekutiva asociace. Senát akceptoval nabídku dr. Doláka uspořádat toto celorepublikové shromáždění muzejníků v Jindřichově Hradci. Setkání proběhne v první polovině listopadu, konkrétní termín bude upřesněn. Dále se členové Senátu přiklonili k návrhu exekutivy, aby byl Sněm tentokrát dvoudenní se seminářem, zaměřeným patrně na oblast práce s veřejností.

Exekutiva předložila Senátu předběžné návrhy na změnu Stanov AMG v následujících otázkách:

A. Otázka individuálního členství:

Nárůst počtu individuálních členů AMG a stále se zvyšující náklady na agendu s nimi spojenou vedou k návrhu úpravy postavení individuálních členů. Toto členství by napříště mělo být dvojího druhu: čestné (na návrh kteréhokoli člena AMG) a individuální (na základě přihlášky - pro osoby, které se např. ocitly mimo obor, ale chtějí s ním dále spolupracovat). Tito členové by platili příspěvek (cca 500,- Kč ročně) a mohli by být voleni do čela

orgánů AMG, které mají při jednání hlas poradní (oborové komise)

B. Změny ve struktuře oborových komisí a pracovních skupin.

V posledních letech vzniklo pět seskupení odborníků v určité oblasti muzejní praxe (oblast lidové architektury, militárií, managementu, výpočetní techniky a práce s veřejností), kterým nemohl být přiznán statut oborové komise, protože jejich mezioborový charakter odporoval systematické určené stanovami. Proto exekutiva navrhuje pro tyto skupiny (a pro další, které v budoucnu patrně vzniknou) název ODBORNÁ KOMISE a jejich ustanovení jako čtvrtého druhu sdružení ve struktuře AMG. Předsedové odborných komisí budou zasedat v Senátu s hlasem poradním.

C. Jednací řád AMG

Patrný nedostatek komunikace v rámci asociace i potřeba najít mechanismus k motivování nefunkčních komisí k vyvíjení aktivity vede exekutivu k návrhu zakotvení existence Jednacího řádu AMG, který by určoval pravidla vnitřního režimu.

Jednací řád bude upravovat práva a povinnosti sekretariátu a jednotlivých orgánů i členů AMG v oblastech toku informací; podávání stížností, dotazů a podnětů; výroční zprávy; přijímání nových členů a konečně přidělování finálních příspěvků.

Návrhy na změnu stanov Senát schválil a uložil exekutivě jejich dopracování. Během září by měla proběhnout generální diskuse ke stanovám AMG.

Na závěr námi dovolte, vážené kolegyně a kolegové, abychom Vás tímto vyzvali k účasti na generální diskusi ke změnám stanov - a to jak o otázkách, které zde byly nastíněny, tak i o dalších skutečnostech, kterými podle Vás Stanovy AMG nevyhovují a měly by být na sněmu změněny. Dále prosíme členskou základnu, aby přemýšlela o případných kandidátech do orgánů AMG pro následující volební období.

Své návrhy zasílejte sekretariátu AMG do konce října 1997.

Dagmar Fialová

Z činnosti kolegií a komisí AMG

XXV. JUBILEJNÍ SEMINÁŘ ARCHEOLOGŮ Z MUZEÍ A PAMÁTKOVÉ PÉČE ČR

Již po pětadvacáté se sešli - tentokrát ve Vyškově ve dnech 3.-4. června 1997, v počtu téměř

50 účastníků - archeologové z muzeí a institucí památkové péče na semináři, který uspořádala Oborová komise muzejních archeologů ČR při Asociaci českých, moravských a slezských muzeí a

galerií ve spolupráci s Okresním muzeem ve Vyškově. Pracovníci tohoto muzea se postarali o úspěšný a příjemný průběh semináře, dle patří zejména organizátorce Mgr. B. Mikulkové a řediteli muzea dr. F. Jordánovi.

Námět semináře, řízeného dosavadním předsedou komise PhDr. Karlem Sklenářem, DrSc. (NM Praha), pro první den jednání v sále Okresního úřadu nebyl tentokrát výjimečně specifikován: jeho účelem byla jednak připomínka činnosti Oborové komise od prvních pokusů o její vznik v r. 1964 a historie 24 minulých seminářů (úvodní přednáška dr. K. Sklenáře), jednak volba nové komise vzhledem k tomu, že v dosavadním složení komise fungovala od prvních svobodných voleb na semináři v Žatci 1990 a různé povinnosti postupně odváděly většinu jejích členů jiným směrem. Předsedající po dohodě se členy dosavadní komise vyzval proto účastníky k výběru nového složení komise, umožňujícího obnovit její aktivitu. V následující tajné volbě na základě návrhů z plena byli do nové Oborové komise zvoleni - platnými hlasy 41 ze 44 přítomných v sále - do české poloviny komise dr. M. Beková (Okr. muz. Rychnov n. Kn., 20 hlasů), dr. Z. Dragoun (PÚPP, 38), dr. K. Sklenář, DrSc. (NM Praha a Okr. muz. Mělník, 39), dr. B. Štauber (Okr. muz. Louny, 34) a dr. J. Valentová (Okr. muz. Kolín, 21), náhradnicí dr. I. Benková (ÚAPP Praha a Okr. muz. Beroun, 15). Do moravskoslezské části pak dr. A. Humpolová (Moravské zemské muzeum Brno, 34), dr. Z. Měchurová, CSc. (MZM Brno a muz. Ostrava, 32), Mgr. B. Mikulková (Okr. muz. Vyškov, 34), dr. M. Oliva (MZM Brno, 40) a dr. J. Peška (ÚAPP Olomouc, 28), náhradníkem Mgr. Z. Brachtl (Okr. muz. Jeseník, 23). Volební komisi tvořili dr. B. Štauber a Mgr. J. Špaček. Zvolená komise byla pověřena, aby na první schůzi vybrala ze svého středu předsedu a vědeckého tajemníka.

Zasedání pokračovalo diskusí o budoucích úkolech komise, dále pak přednáškou Mgr. B. Mikulkové a dr. O. Šeda o archeologických památkách a výzkumech na Vyškovsku, prohlídkou expozic vyškovského muzea, kterou vedl řed. dr. F. Jordán a pro zájemce nakonec prohlídkou města.

Celodenní exkurze do terénu, vedená Mgr. Mikulkovou, směřovala následujícího dne na pravěké a raně středověké hradiště a zbytky hradu v Lulči, hradiště (především raně laténské) Černov u Ježkovic, dále hradiště Zelenou horu a základy rotundy v Pustiměři a zříceniny johanitského hradu u Orlovic. Den byl zakončen přátelským setkáním účastníků semináře ve Vyškově.

Usnesení, přijaté účastníky na černovském hradišti, schválilo dosavadní činnost oborové komise, potvrdilo výsledek voleb, opakovalo požadavek aktivní účasti komise na přípravě archeologické aplikace projektu DEMUS a uložilo komisi přípravu XXVI. semináře, který se seje v roce 1998 v Okresním muzeu v Klatovech.

K. Sklenář

LETNÍ SETKÁNÍ PRÁCHEŇSKÝCH MUZEÍ

Dne 27.8 1997 se v Muzeu středního Potaví ve Strakonici sešlo REGIONÁLNÍ KOLEGIUM PRÁCHEŇSKÝCH MUZEÍ. Svého zástupce zde mělo Prácheňské muzeum v Písku, Městské muzeum a galerie ve Vodňanech, Městské muzeum Volyně, Městské muzeum v Týně nad Vltavou, Městské muzeum Blatná a hostitelské strakonické muzeum. Omluvili se pracovníci muzeí v Milešovsku a Horažďovicích. V první části programu tohoto letního setkání byla předsedou kolegia přednesena zpráva o jednání Senátu AMG ze dne 25. června 1997 a ve druhé - hlavní části - se zástupci jednotlivých muzeí vzájemně informovali o svých potřebách, plánech činnosti a případných potřebách pomoci v různých oblastech. Diskuse kromě jiného konstatovala i nemilá opatření některých zřizovatelů malých muzeí, která se projevila hlavně formou redukce už tak nedostatečných finančních prostředků. Výměna některých názorů a vzájemné poskytování různých kontaktů jistě napomohla alespoň částečně snaze o neustálé zkvalitňování prezentace činnosti členských muzeí kolegia.

Závěr strakonického setkání patřil návštěvě atraktivní výstavy „Pohádkový svět panenek“ spolu s dalšími expozicemi strakonického muzea.

Mgr. Jan Kotalík

PORADA KOLEGIA MUZEÍ SEVEROZÁPADNÍ MORAVY A SLEZSKA

Dne 26. srpna 1997 poběhlo jednání Kolegia muzeí severozápadní Moravy a Slezska v Městském muzeu v Rýmařově.

Zástupci muzeí v Krnově, Bruntále, Rýmařově a Šumperku projednávali vedle informací se zasedání Senátu AMG také problematiku jednotli-

vých muzeí. Byly konstatovány následující skutečnosti:

OVM Šumperk - v letošním roce zaměřeni na sbírkovou činnost, inovovány základní materiály, dokumentace o povodních, vydávání SM, připravována výstava ke 120. výročí A. Kašpara, v příštím roce 100. výročí založení Úsova.

OM Bruntál - rekonstrukce objektu zámku, práce se sbírkami, ukládání fondů, příprava muzejní expozice. Povodně postihly Karlovice, kde mělo muzeum expozici - nyní zde bydlí lidé postižení záplavami. Muzeum uspořádalo 88 přednášek, vydalo katalog Porcelán, kamenina a fajáns s přispěním grantu MK ČR.

MM Moravský Beroun - útlum činnosti, nevyjasněné základní otázky existence.

V Horním Benešově uvažuje obec o obnovení muzea.

MM Krnov - povodeň nepoškodila budovu a majetek muzea, muzeum přestěhovány, je součástí Městského kulturního střediska, dokončuje se inventarizace, povodeň ve městě zastaví tok financí do muzea, sbírková činnost se provádí.

MM Rýmařov - rozsáhlá výstavní činnost, ročně 12 akcí, přednášky na objednávku zejména pro školy, účinná sbírková činnost, vypracován seznam požadovaných sbírkových předmětů, jež byly v roce 1958 delimitovány do Bruntálu.

- dle zápisu z jednání -

ZASEDALO KOLEGIUM MUZEÍ V PŘÍRODĚ

V Muzeu lidových staveb v Kouřimi se ve dnech 12. a 13. června 1997 uskutečnilo zasedání Kolegia muzeí v přírodě za přítomnosti zástupců Polabského muzea v přírodě v Přerově nad Labem, Středočeského muzea v Rostokách u Prahy, Vlastivědného muzea v Slaném, Muzea lidové architektury v Zubrniciích a Okresního muzea v Klatovech.

Jednání mělo tento program:

1. Kopie a rekonstrukce v našich muzeích v přírodě
2. Problematika tzv. původního prostředí a jeho rekonstrukce v muzeích v přírodě
3. Otevření výstavy kreseb a fotografií J. Langra
4. Volba předsedy kolegia

5. Úkoly kolegia pro nejbližší okolí

6. Různé.

K prvním bodu přednesl J. Langer teze problémů, informoval o jejich řešení v západní Evropě (uvedl příklady bavorské, vestfálské a skandinávské) a o stavu diskuse mezi zastánci původní hmoty, původní formy a funkčnosti na půdě Asociace evropských muzeí v přírodě. Hned v začátku diskuse se přítomní shodli o potřebě uspořádat na toto téma delší seminář nebo přímo konferenci se zahraniční účastí prezentující stanoviska muzejníků-etnografů a konzervátorů i památkářů s cílem získat informace pro přípravu konkrétních projektů ochrany staveb na úrovni současné západoevropské metodiky.

I při projednávání druhé tematiky po úvodním slově J. Langra přítomní konstatovali potřebu semináře na toto téma a zainteresování odborníků pro dendrochronologickou analýzu ve spolupráci s památkovou péčí, která má na tomto úseku již pozitivní výsledky.

Při vernisáži výstavy se hovořilo o kresbě jako prostředku poznání artefaktů a potřebě vést etnografy k používání této metody bez aspirací na zvládnutí výtvarné stránky.

Kolegium přijalo žádost J. Langra o uvolnění s funkce předsedy z důvodu jeho odchodu do důchodu a tím vzniklých formálních problémů a vyjádřilo uspokojení s jeho doposud vykonávanou prací pro muzea v přírodě v ČR. Novým předsedou byl zvolen PhDr. Dalibor Hobl, vedoucí Muzea lidových staveb v Kouřimi (Regionální muzeum v Kolíně). J. Langer byl již v loňském roce přijat za individuálního člena AMG a bude se dále podílet na práci kolegia.

Ještě než došlo k volbě nového předsedy, vnesl J. Langer otázky další existence a funkčnosti kolegia muzeí v přírodě. Přítomní zdůraznili potřebu vzájemného kontaktu a spolupráce při řešení problémů odlišných jak od metodiky klasického muzejnictví, tak památkové péče. Funkci AMG na úseku muzeí v přírodě vidí ve vzájemné informovanosti vnitřní i vnější (o zahraničních muzeích v přírodě), ve vztahu k Asociace evropských muzeí v přírodě) a v potřebě řešit mnohé realizační problémy formou seminářů a konferencí.

Přítomní se shodli na nutnosti spolupráce všech muzeí v přírodě na základě členství v AMG, a to i v případě, že jsou tato muzea řízena památkovou péčí nebo úsekem umění MK. Bylo dohodnuto, že Soubor lidových staveb Vysočina projedná žádost o členství s vedením Památkového ústavu v Pardubicích a s ředitelem Ústavu lidového umění

ve Strážnici příležitostně projedná J. Langer jak tento problém, tak i možnost příštího zasedání kolegia v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy.

Dále se jednalo o možných způsobech pomoci při řešení problémů muzea v přírodě v Třebízi. Východisko bude nutné hledat v partnerské dohodě mezi Vlastivědným muzeem ve Slaném a Středočeským muzeem v Roztokách, případně i s referátem kultury OkÚ Kladno. Kolegium doufá, že tito partneři by při společné vůli zachránit v Evropě ojedinělou expozici mohli najít společnou cestu k tomu, aby se opět obnovily a do budoucna zajistily všechny jejich funkce.

J. Langer informoval přítomné o konání 18. konference Asociace evropských muzeí v přírodě s tematikou:

- změny muzeí v přírodě v historickém vývoji
- aktivity a programy v muzeích v přírodě a péče o památky architektury
- domy a informace o jejich obyvatelích - úloha muzeí v přírodě v interpretaci života jednotlivců v rozporu s koncepcí muzea v přírodě jako prezentace historie architektury.

Dále se zmínil o obsahu svého referátu na této konferenci. Zdůraznil potřebu zastoupení muzeí v přírodě ČR v Asociaci, objasnil pravidla členství podle jejich stanov (členství je osobní, nikoli individuální nebo reprezentativní). Dále J. Langer upozornil na nákladnost účasti na konferencích - Asociace je volnou filií ICOM, a tak členské poplatky neexistují - které některým členům např. z východoevropských zemí znemožňují účast. Přesto je třeba udržovat členství některých ředitelů či jeho zástupců, kteří jsou schopni konverzovat v angličtině nebo němčině, jinak bychom se mohli opět dostat do informační izolace.

- podle zápisu z jednání -

ZPRÁVA O PRŮBĚHU PRACOVNÍHO SEMINÁŘE OBOROVÉ GEOLOGICKÉ KOMISE AMG

Uspořádáním geologického semináře pro geologická pracoviště muzeí ČR ve dnech 2.-5. června 1997 v Lipové Lázních byla ve spolupráci pověřena pracoviště Vlastivědné muzeum v Olomouci a Vlastivědné muzeum Jesenicka. Díky podpoře a pochopení ředitelů obou muzeí PhDr. V. Kollmanna a Mgr. Z. Brachtla, bylo umožněno geologickým pracovištím těchto muzeí akci dobře zabezpečit a důkladně připravit. Je nutno zdůraznit, že zásluhou dobré spolupráce mezi těmito muzei,

připravenosti, organizačního zajištění a programové náplně, měl geologický seminář zdárný průběh, k čemuž přispělo i velmi příznivé slunečné počasí po celou dobu konání semináře. To dovolilo plně vyčerpat plánovaný program, pro který bylo nutné využívat čas od ranních až do večerních hodin. Na programové náplni se rovněž výrazně podíleli pracovníci Českého geologického ústavu, střediska Jeseník, za což jim patří náš velký dík.

Vlastní setkání, ubytování a pracovní jednání probíhalo v optimálně situovaném komplexním areálu penzionu Slatina, ve kterém nám bylo zároveň poskytnuto příjemné, doslova domácky laděné prostředí. K tomu jen krátká doplňující poznámka o tom, že vedoucí střediska, paní H. Gebauerová, nám vyšla po všech stránkách v rámci provozních možností vstříc a i její zásluhou probíhal seminář v klidové a pohodové atmosféře. Toto místo doporučujeme všem svým muzejním kolegům i AMG k pořádání obdobných akcí.

Tohoto již po řadu let pravidelného semináře pro muzejní geology se letos zúčastnilo 24 pracovníků z českých muzeí, jeden přihlášený se omluvil, tři se neomluveně nedostavili, přestože byli přihlášení. Tradičně byli recipročně pozváni i muzejní kolegové ze Slovenské republiky, přijeli však pouze tři. Čtyři přihlášení nakonec nepřijeli.

Místo konání semináře - severní část Jeseníků, Rychlebské hory a Žulovsko - bylo vybráno po vzájemné dohodě členů oborové komise. Bylo vedeno společným zájmem seznámit se s územím výrazných přírodních a krajinných fenoménů a po mineralogicko-geologické stránce patřící k nejvýznamnějším a nejproslulejším oblastem Českého masivu a zároveň také projednat aktuální otázky a situaci související s naší profesní a obecnou muzejní prací.

Pracovně-jednacím a exkurzním programem geologického semináře za organizátory vedl předseda komise R. Morávek z VMO. Po ukončení prezentace a zahájení semináře pozdravil účastníky ředitel VMJ Mgr. Z. Brachtl. Následoval dopolední jednacím program s těmito vystoupeními: R. Morávek (VMO) - Základní informace z AMG a o činnosti geologické komise, J. Litochleb (NM) - ve stručnosti referoval o novinkách a situaci v legislativě v oblastech, které se dotýkají muzejní a geologické problematiky, resp. vystupují z nich nějaké střety zájmů a působnosti k naší činnosti. Jsou to zejména příprava Horního zákona, tzv. Atomový zákon, připravovaný zákon o sbírkách a zejména pak návrh Vyhlášky MŽP ČR odboru ochrany horninového prostředí, který připravuje vydání seznamu zvláště

chráněných nerostů. Zmíněna byla rovněž otázka uplatňování, resp. neuplatňování zákona o předmětech kulturní hodnoty ve vztahu k vývozu minerálů. V řadě případů kolekci minerálů a drahých kamenů je tento zákon vývozci zcela běžně obcházen různými cestami a ukazuje se, jak je toto opatření nedůsledné a děravé. M. Novák informoval přítomné o své činnosti v komisích IMA a v jakém stadiu je závěrečná úprava a řešení dokumentační věty DEMUS pro geologické obory, M. Novák - S. Houzar (MZM) podali informaci o mezinárodní konferenci se zaměřením na problematiku turmalínu, kterou připravilo jejich mineralogické pracoviště MZM v Brně (úzcce specializované vědecké setkání), informaci o situaci v některých muzeích a pracovištích přednesli P. Beran (OVM), R. Morávek (VMO), J. Šmerda (JmM), Z. Doubek (VM), velmi významná byla poznámka a výzva M. Nováka (MZM) ke zpracování seznamu typových minerálů popsanych z území ČR. Informace ze slovenských muzejních pracovišť s ohledem na nepřítomnost R. Ďudi a M. Fulína nebyly předneseny.

Odpolední odborný přednáškový program zajistili a přednesli pro účastníky semináře pracovníci ČGÚ střediska v Jeseníku s touto náplní:

1. Doc. Dr. J. Skácel, CSc. : Geologická stavba Jeseníků a Rychlebských hor - přednáška stručně a výstižně podala celkový přehled a základní charakteristiku tohoto významného geologického území i s ohledem na vývoj názorů a současný stav prozkoumanosti, včetně ložiskových poznámek k jejich hlavním výskytům v tomto území. Přednáška byla doplněna mapovou dokumentací a diapozitivy.

2. Ing. J. Aichler, CSc. : Geologické zajímavosti Jesenicka. Přednáška s diapozitivy právě díky fotodokumentaci ukázala účastníkům pozoruhodné geologické, tektonické, mineralogické a geomorfologické jevy celého zájmového území.

3. Dr. J. Večeřa : Historický pohled na těžbu rud v Jeseníkách s hlavním zřetelem na Zlatohorský rudní revír. Přednáška nebyla pouhým montanistickým vystoupením, ale praktickým návodem uplatňování poznatků pro muzejní práci a dokumentaci, především jak provádět báňsko-historický výzkum a to jak metodicky, tak na konkrétních případech historického revíru Zlaté Hory. Toto vystoupení bylo velmi instruktivní a přineslo účastníkům řadu podnětů a informací pro jejich práci. Doplněno rozsáhlým videodokumentem o historii, současnosti a o útlumovém programu RD ZH, který byl zpracován ve spolupráci mezi VMO v Olomouci a ČGÚ střediskem Jeseník.

Další dva dny semináře byly věnovány exkurzím k poznání zájmového území a k provedení sběru srovnávacího dokumentačního materiálu. První celodenní odborná exkurze v době od 7.30 - 18.30 hod. měla následující program:

V dopoledních hodinách navštíveny provozovny Slezského kamene a.s. na zpracování kamene v Mikulovicích a ve Zlatých Horách. V obou těchto provozovnách jsme se podrobně seznámili s technologií řezání a povrchové úpravy různých typů z řady lokalit žul, rul, hadců, mramorů, aj. hornin. V obou provozovnách nám vyšli vstříc, umožnili nám prohlídku všech provozů, ochotně se nám věnovali a zájemcům zpracovali a zformovali ze zbytků dokumentační vzorky pro muzejní účely. Za tento jejich přístup jim patří náš dík.

Po cestě ze Zlatých Hor se vedení exkurze ujal J. Večeřa (ČGÚ), který zajistil celou montanistickou exkurzi do Zlatohorského revíru a hned při cestě na dnes již bývalý závod RD ZH s námi navštívil středověké svahové rýžoviště, těžené metodou tzv. jílování a nad závodem RD zřícený, dobývací komorou poddolovaný povrch, rozsáhlé velké propadliny. V areálu bývalého závodu RD pak prohlídka upravené části štoly na II. patře dolu, která dnes slouží k léčebným účelům astmatiků a alergiků, provozovaná firmou BASPE s.r.o. Tuto prohlídku vedl jednatel společnosti ing. M. Konupčík. Celé následující odpoledne pak věnováno terénní montanistické naučné stezce středověkými báňskými díly Zlatohorským revírem na Příčné hoře, kterou nás velmi zasvěceně, podrobně a detailně s dokonalou znalostí problematiky i terénu provedl J. Večeřa. Účastníci exkurze se tak mohli seznámit s pozoruhodnými doklady o vývoji způsobu dobývání rud v tomto nejvýznamnějším revíru celé Jesenické oblasti. V pozdních odpoledních hodinách na závěr exkurzního programu navštíveny expozice Městského muzea ve Zlatých Horách s exotickým živým exponátem Henrim, na jehož pouličním zlatokopecím claimu byl do tajů rýžování zlata zasvěcován i pan prezident V. Havel. Cesta zpět vedla romantickou a přírodně velmi pěknou krajinou v okolí Rejvízu s pohledy na hřebeny Hrubého Jeseníku a města Jeseníku. Ve večerním programu promítnut umělecky zpracovaný videodokument B. Šreinové (NM) z geologického semináře na Měděnci z roku 1996. Navázala diskuse o vzájemné vážnoucí a nedostatečné komunikaci a informovanosti mezi jednotlivými geologickými muzejními pracovišti v oblasti jak prezentační, tak i terénní.

Druhá celodenní exkurze byla zaměřena na mineralogické, ložiskové a geomorfologické

lokality Rychlebských hor a Žulovska. V rámci exkurze navštíveny lokality: jeskyně Na Pomezí, kde prohlídka zpřístupněné návštěvní trasy, doplněná výkladem o celkové charakteristice krasu Jeseníků a Rychlebských hor. V průběhu dopoledne pak v Rychlebských horách navštíveny dvě významné mineralogicko ložiskové lokality Zálesí a Hraničná, které byly v průběhu 60-tých let otevřené a intenzivně těžené, dnes již zcela zaniklé, aplanované a zarostlé. Stav těchto klasických lokalit vyvolal i v ne příliš starých účastnících, přesto již pamětnících, nostalgické vzpomínky na bohatost a rozmanitost mineralogických paragenezí těchto lokalit, které jsou dnes již jenom dokladem rychle zanikajícího a pravděpodobně definitivně likvidovaného rudního těžebního průmyslu v Čechách a na Moravě. V odpoledních hodinách pak u Žulové navštíven činný lom Slezského kamene a.s. provozovny v Černé Vodě, kde probíhá těžba a zpracování velmi kvalitní a dekorativní tzv. světlé slezské žuly s výskytem sporadické molybdenové mineralizace na puklinách. Dále vedena exkurze po areálu významných a světově proslulých lokalitách křišťálu a kontaktů žuly s pláštěm, kdysi instruktivních mineralogicky velmi bohatých lokalit na Boží hoře a Borovém vrchu. Do trasy byla zahrnuta i velmi výrazná geomorfologická lokalita tohoto území s celou řadou unikátních zvětrávacích skalních útvarů. Na závěr exkurze byl navštíven areál mramorových lomů Na Pomezí-Smrčnicku, kde byly v rozvalu horniny účastníky nalezeny úlomky a balvany křemenné žiloviny s Cu mineralizací. Ve večerních hodinách v příjemném prostředí areálu penzionu Slatina diskutováno o celé řadě problémů současné muzejní situace a budiž konstatováno, že i když poměry pesimistické, ekonomické, složité, u většiny muzejníků alespoň tedy těch geologických, stále přetrvává optimismus pramenící z jejich podstaty, ze které v muzeích přetrvávají, pracují a perou se nejenom s přírodními živly. I proto věří, že se zase za rok sejdou na svém pracovním oborovém semináři.

Následující den v ranních a dopoledních hodinách odjezd části účastníků semináře. Ostatní po vzájemné dohodě volili individuální program. Někteří ve svahu nad penzionem navštívili starou štolu s menší haldou křemenné žiloviny a Cu mineralizace, většina ještě stihla navštívit a prohlédnout si mineralogicko geologickou expozici v prostorách vodní tvrže Vlastivědného muzea Jesenicka. Po prohlídce muzea ukončení semináře oborové komise AMG a odjezd posledních účastníků.

Závěrem již jenom dovětek, že se opět potvrdilo, jak jsou tato společná oborová setkání po všech stránkách významná a důležitá. V současné době je bohužel stále méně příležitostí se častěji setkávat a navštěvovat individuálně, využívat informační, diskusní a konzultační možnosti jednotlivých pracovišť. I když i v oborové komisi muzejních geologů je několik „nečlenů“, i když jsou někteří členové pasivní, i oni si, doufáme odnášejí ze semináře podněty, poznatky a dokumentační materiál pro svá muzejní pracoviště. A právě to je jeden z našich hlavních úkolů, aby tyto kontakty mezi pracovišti nezanikaly, naopak se rozvíjely, k čemuž může přispět i řada podnětů a informací vzájemně si předávaných na těchto oborových akcích AMG, které se snažíme programově i tematicky uspořádat co nejobsáhleji a nejpestřeji. To abychom se nestali zcela okrajovou malou galaxií zapomenutou uprostřed vesmíru naší, s problémy zápasící, vesmírné společnosti, abychom se se svými muzeji nestali planetami na oběžných drahách kolem nadřazeného zářícího slunce, věděli o sobě a k tomu nejnnutnějšímu, co potřebujeme pro svou práci, neměli nekonečně daleko.

Rostislav Morávek
geologická obor. komise AMG

POZNÁVACÍ ZÁJEZD PO NĚMECKÝCH MUZEÍCH A KONZERVÁTORSKO-RESTAURÁTORSKÝCH PRACOVÍŠTÍCH

Komise konzervátorů-restaurátorů a preparátorů při Asociaci muzeí a galerií ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně a německým svazem restaurátorů (Arbeitsgemeinschaft der Restauratoren - AdR) uspořádala ve dnech 20. - 26. 4. 1997 poznávací zájezd po německých muzeích pro zájemce z řad českých konzervátorů - restaurátorů. Tento zmíněný německý restaurátorský svaz je jedním z 6 svazů, které sdružují tuto profesi. Se svými 1800 členy je největší svaz s vlastním vedením a organizační strukturou, není tudíž řízen žádným muzeem ani státem. Vydává vlastní nám známé odborné časopisy pod názvem „Arbeitsblätter für Restauratoren“ a „AdR Aktuell“. Právě přes tento časopis počaly v roce 1992 první kroky v navázání užších kontaktů, kdy jsme oficiálně prostřednictvím Technického muzea v Brně požádali redakční radu o souhlas s překladem odborných článků do češtiny a jejich otištění v Metodických listech nebo Věstníku AMG. V následujícím roce se

již člen AdR pan Hartmut Herbst účastnil osobně našeho celostátního odborného semináře v Luhačovicích a v roce 1996 přijelo šest členů AdR pod vedením pana Wenera Wimmla do Prahy na vernisáž výstavy „Rozmluvy s minulostí pro budoucnost,“ zpracovávající konzervátorskou - restaurátorskou a preparátorskou problematiku a na ni navazující celostátní odborný seminář. V rámci konání semináře došlo k jednání jehož výsledkem bylo zorganizování poznávacího zájezdu po německých muzeích.

Hlavním cílem zájezdu bylo získat přehled o úrovni a technickém vybavení konzervátorskorestaurátorských pracovišť v navštívených muzeích. Součástí exkurzí byly též prohlídky vybraných expozic.

V následujících odstavcích budou uvedeny konkrétní informace z navštívených míst a v závěru shrnuty obecné poznatky.

I. Drážďany - Zwinger.

Navštívili jsme pouze konzervátorské pracoviště zaměřené na ošetřování rozsáhlé sbírky zbraní. Pracoviště bylo momentálně v provizorních podmínkách, přesto vybaveno pro veškerou potřebnou práci:

- mechanická dílna
- pracoviště pro suchý proces (zlatnické stoly, lampy s imitací denního světla)
- chemická laboratoř (elektro-chemické odrezování, výroba galvanoplastických kopií)

V této laboratoři se provádělo i zpracování textilu a kůže. Zajímavý byl rozsáhlý fond pigmentů k dobarvování textilních vláken.

Podle sdělení vedoucího restaurátorského oddělení probíhá zde v současné době výzkumný projekt řešící otázku stárnutí emailů a drahých kamenů v důsledku okolní atmosféry.

Expozice: zbrojářství, keramiky, skla a porcelánu, šperků ("Grüne Gowelbe")

2. Zwickau - automobilové muzeum

Jedná se o muzeum, ve kterém se prezentuje slavná minulost automobilových značek Auto Union, Horch a po druhé světové válce IFA a všem nám známý z let socialismu jeho dělník Trabant. Muzeum je umístěno v bývalých výrobních halách Trabantů, které se po sloučení Německa přestaly vyrábět. Muzeum vzniklo v rámci rekonverze výroby v tomto regionu. Jsou zde zastoupena různá řemesla, prozatím formou přístupných depositářů.

3. Weimar - Muzeum pro dějiny pravěku a rané dějiny.

Konzervátorské oddělení obsahuje několik specializovaných pracovišť na základní materiály (kovy, keramika, textil, dřevo) a výzkumnou laboratoř.

Je zde zaměstnáno 9 konzervátorů, přičemž jsou nyní preferováni řemeslně zruční specialisté oproti konzervátorům-chemikům. Zajímavá byla diskuse ohledně konzervace železných archeologických nálezů, neodstraňují totiž chloridové ionty, ale předpokládají, že závěrečnou povrchovou úpravou mikrokrystalickým voskem zabrání pokračování koroze. Zpracovávají také mokré dřevo, ponorem v cukerných lázních. V keramické dílně kolegy nejvíce zaujala kopírovací hmota wacher, která má lepší vlastnosti než lukopren. Na stěně jedné z laboratoří visel původní text průkopníka a zakladatele konzervátorských metod v Německu - Rathgena, popisující jeho metodu při ochraně železných kovů, používanou generacemi muzejních pracovníků. Na vysoké úrovni je vybavena výzkumná laboratoř metodami RTG-fluorescenční spektrometrie a ICP - atomové emisní spektrometrie s indukčně vázaným plazmatem, které umožňují přesné určení chemického složení zkoumaných materiálů. Laboratoř se zabývá komplexním hodnocením sbírkových předmětů např. systematickým výzkumem římského hrnčířství.

Expozice: vývoj člověka.

4. Frankfurt nad Mohanem - Muzeum pro dějiny pravěku a rané dějiny

Moderní, nově postavené laboratoře zaměřené zejména na ošetřování kovů, keramiky, dřeva a kůže (zaměstnáno pouze 2,5 konzervátora). Velmi praktické jsou zlatnické stoly s vestavěnými zdroji pro mikrobrusky, vibrační nože, bodová světla a stereomikroskopy. Lepší výsledky práce také umožňují vakuové míchačky sádry (předcházení vzniku bublin). Oddělené prostory pro mokré procesy, vybavené digestořemi s neutralizačním odpadem, jsou zde samozřejmostí. Specializují se také na konzervaci mokrého dřeva, opět způsobem sycením cukrem a následným podtlakovým vymrazováním.

Otázkám konzervace kovů věnují velkou pozornost, jelikož pozorují sporné výsledky při deionizaci pomocí páry nebo sulfidové metody. Řešení vidí v ošetřování plazmou. Tato problematika bude diskutována na připravovaném semináři „konzervace kovů“ ve Frankfurtu nad Mohanem. Nadstandardní je pracoviště s rentgenem spojeným přes kameru s monitorem počítače, využívaným k

podrobnému průzkumu předmětů. Náročnější analýzy materiálů zadávají v rámci bezplatné servisní služby analytické laboratoři koncernu Höchst.

Expozice : archeologie

5. Manheim - Muzeum techniky a práce.

Konzervátorská pracoviště představují specializované mechanické dílny, jejichž vybavení odpovídá skladbě sbírkového fondu. Jedná se o prostorné haly, řešené pro snadnou manipulaci s objemnými předměty (např. stropní pojízdné jeřáby, vjezdy pro transport). Součástí jsou i pracoviště pro výrobu náročných modelů a kopií a chemická laboratoř provádějící materiálové analýzy. Vlastní konzervování - restaurování zaujímá 30 - 40 % celkové práce konzervátorů, zbytek je věnován výstavní činnosti, transportu a skladování sbírek.

Expozice: Vývoj techniky od 18. stol. po současnost se sociálním dopadem na společnost

6. Sinsheim - Auto&Technik muzeum

Jedná se o největší privátní muzeum v Evropě. Nemá vybudované konzervátorsko - restaurátorské laboratoře, jelikož veškerá péče o sbírky je prováděna vlastníky předmětů nebo na zakázku.

Expozice : Historické automobily, vojenská technika.

7. Norimberk - Národní germánské muzeum

Vlastní jedny z nejmodernějších konzervátorsko-restaurátorských pracovišť v Německu. Laboratoře jsou rozděleny dle jednotlivých materiálů (keramika, sklo a porcelán, papír, textil, obrazy a plastiky, nábytek, hudební nástroje). Místnosti jsou vybaveny vestavěným laboratorním nábytkem s velmi úsporným řešením prostoru, oddělené kancelářské zázemí konzervátorů umožňuje počítačovou dokumentaci a studium literatury. Pracovní stoly jsou opatřeny lokálním odsáváním. Jednotlivá pracoviště si provádí i vlastní kontrolu kvality používaných prostředků během stárnutí. Za velice operativní a názorné lze považovat vzorník povrchově mořených dřev. Půlka vzorku je překryta příslušnou lakovou vrstvou a na druhé straně vzorkové destičky je pak na papíře přilepen předpis na přípravu mořící lázně. Podrobná technická dokumentace je prováděna také pomocí rýsovacích prken. Prostorové řešení laboratoří je i na německé poměry velkorysé. Některá pracoviště jsou vybavena unikátními přístroji, např. ateliér na restaurování hudebních nástrojů je vybaven zařízením umožňujícím ve spojení s počítačem stanovit vnitřní rozměry a vypracování technické dokumentace

proměřovaného předmětu. Tohoto vybavení se využívá též při zhotovování replik. V ateliéru malby je instalovaná aparatura umožňující stanovení přemalby pomocí infračervených paprsků.

Expozice : Německá kultura a umění.

Závěr:

Navštívená muzea jsou významná pro dané regiony a tomu odpovídá i úroveň jejich konzervátorsko-restaurátorských pracovišť. V průběhu krátkodobých exkurzí nebylo možné zhodnotit konkrétní používané techniky a metody, ale pouze porovnat obecné postupy, strukturu a podmínky práce.

Konzervátorsko-restaurátorská pracoviště jsou samostatnými odděleními s vlastním vedením, vysokoškolsky vzdělaným v daném nebo příbuzném oboru a se specializovanými konzervátory na několik materiálů. Součástí oddělení jsou většinou i laboratoře, provádějící materiálovou analýzu pouze pro vlastní potřebu muzea. Tato struktura práce je jistě ekonomicky efektivní a umožňuje dobrou spolupráci mezi konzervátory, ale i ostatními pracovníky muzea.

Podmínky a vybavení pro péči o sbírky jsou na vysoké úrovni. Místnosti jsou řešeny tak, aby splňovaly požadovaná hygienicko-bezpečnostní opatření jako jsou zejména: kvalitní digestoře s neutralizací odpadu, lokální odsávací zařízení, dostatečné prostory pro manipulaci s předměty, přístup denního světla popř. umělé osvětlení s imitací denního světla, alarmy pro případ požáru, hygrometry pro kontrolu mikroklimatu prostředí, sprchy a vymývače očí pro první pomoc v každé laboratoři.

Jednotlivé prostředky používané při vlastní práci potvrzují kladený důraz na pečlivý materiálový průzkum a mechanické čištění (např. běžně používané stereomikroskopy s manipulačními stojany, mikropískovačky, mikrobrusky, vibrační nože). Tento fakt zvýrazňují i nadstandardní laboratoře pro materiálové analýzy. Velká pozornost je též věnována podrobné dokumentaci konzerv.-restaur. práce, která je běžně převáděna na počítačový záznam.

Během diskusí s příslušnými pracovníky byly probírány i některé dílčí postupy a techniky, které se ukazují být podobnými těm, které jsou používané v České republice (např. zpracování kovů a keramiky). Tento závěr by však vyžadoval dlouhodobější konzultaci. Zajímavý byl poznatek, že ani jedno z navštívených muzeí nepoužívalo při ochraně dřeva ozařovací metodu tak, jak se u nás běžně aplikuje v Roztokách,

Součástí exkurzí byly i prohlídky vybraných expozic. Za nejzajímavější z nich je možno považovat stálou výstavu vývoje techniky v Manheimu, vytvářející interaktivní prostředí mezi exponáty a návštěvníky. Velmi zdárným příkladem řešení expozice galerijního typu je Národní germánské muzeum v Norimberku včetně svého citlivého architektonického sjednocení moderní budovy muzea se zbytky gotického kostela.

Poznávací zájezd po německých muzeích umožnil českým a moravským konzervátorům-restaurátorům porovnat svoji práci s německými kolegy a přispěl tak k lepší vzájemné komunikaci. Význam a užitečnost této akce byly potvrzeny předsedou AdR p. Arnulfem von Ulmannem a předsedou Komise konzerv.-restaur. a preparátorů

při AMG p. Ivo Štěpánkem při slavnostním zakončení zájezdu v Norimberku.

Poděkování patří zejména ing. Ivo Štěpánkovi a ing. Jaromíru Hladíkovi z Technického muzea v Brně, kteří navázali kontakty s představiteli AdR a zájezd organizačně zajistili, Petře Luniaczkové z katedry archeologie a muzeologie za nelehkou úlohu překladatelky a v neposlední řadě německým kolegům - dr. Werneru Wimmlovi z AdR, jenž připravil daný program exkurzí a všem pracovníkům navštívených muzeí, kteří si pro nás udělali čas a podělili se s námi o svoje zkušenosti. Zprávu sepsaly :

Ing. Alena Selucká, Muzejní dokumentační centrum, Moravské zemské muzeum,
Alena Komendová, Jihomoravské muzeum Znojmo
Antonie Richtrová, Technické muzeum v Brně

Zprávy, aktuality, informace

ŠKODY ZPŮSOBENÉ ČERVENCOVÝMI DEŽI A PODOVDNĚMI V MUZEÍCH ZŘIZOVANÝCH MINISTERSTVEM KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY

Katastrofální záplavy v létě letošního roku postihly i celou řadu kulturních institucí a zařízení, především na Moravě. První údaje o aktuálním stavu, ve kterém se nacházejí muzea a galerie zřizovaná MK ČR v postižených oblastech, zjišťoval odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií MK ČR již 10. července t.r.

Pro jednání vedení ministerstva a následující jednání vlády byla připravena zpráva o stavu s předběžným finančním odhadem vzniklých škod, a to na movitém i nemovitém majetku, zejména pak na sbírkových fondech muzeí a galerií.

Povodněmi nejvíce postiženými muzei jsou Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a Slezské zemské muzeum v Opavě. Obě muzea předložila počátkem srpna kvalifikovaný finanční odhad vzniklých škod, a to ve výši 1.016 tis. Kč (Valašské muzeum v přírodě) a 940 tis. Kč (Slezské zemské muzeum). Dále pak Moravské zemské muzeum v Brně - 280 tis. Kč a Vlastivědné muzeum v Olomouci - 100 tis. Kč.

Nejrozsáhlejší a finančně náročné škody vznikly na budovách (zatopení sklepů, nánosy bahna, promáčení vnitřních i venkovních omítek, zničení nebo poškození podlah, poškození střech a

krovů, napadení dřevokaznými houbami a plísněmi, poškození elektroinstalací, topných systémů apod.), vnitřním vybavením (podlahové krytiny, nábytek, vybavení depozitářů) a na přístupových a návštěvnických cestách - zejména v areálu Valašského muzea v přírodě.

Muzejní sbírky nebyly povodněmi přímo poškozeny jen ve Slezském zemském muzeu v Opavě, ale jejich následné ohrožení (Vznik plísní jako důsledek vysoké vlhkosti prostředí) nelze vyloučit. Ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově p. Radhoštěm došlo k poškození řady objektů skanzenu - exponátů, včetně sbírkových předmětů, které jsou v jejich interiérech instalovány. Sbírkové fondy Archeologického ústavu Moravského zemského muzea v Brně byly vážně poškozeny zaplavením depozitářů ve Starém Městě u Uherského Hradiště a v Uherském Hradišti (zatopení a zničení obalů s uloženými nálezy včetně zničení evidence II. stupně). Čištění a konzervace tohoto archeologického materiálu a obnova evidence si vyžádá náklady cca. 60 tis. Kč. Vlastivědnému muzeu v Olomouci vznikly škody zatopením muzea v Litovli, kde byly značně poškozeny exponáty expozic „Litovelské pomoraví“ (majetek CHKO) a „Gustav Frištenský“ (soukromý majetek a zápůjčka Národního muzea v Praze - Tyršova muzea). Dosud ne zcela definovatelné jsou škody vzniklé na muzejních sbírkách v důsledku dlouhodobých vý-

padků elektrického proudu, např. v tzv. semenné bance Vlastivědného muzea v Olomouci, vypojení klimatizačních systémů apod.

Finanční ztráty muzeí a galerií východních Čech a Moravy vzniklé poklesem návštěvnosti v jinak živém prázdninovém letním období nebyly zatím odhadnuty.

Zajišťováním nezbytných záchranných prací v uvedených muzeích byl samozřejmě narušen také vlastní plán odborné i kulturní činnosti každé organizace.

Odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií MK ČR bude usilovat o získání státní finanční podpory pro povodňová postižená muzea, a to především pro ošetření poškozených muzejních sbírek a prevenci jejich další případné devastace.

Mgr. Magdalena Šimková
Ministerstvo kultury

NÁSLEDKY POVODNÍ VE ČLENSKÝCH MUZEÍCH

Ve dnech 15. - 25. 7. byla kontaktována všechna muzea v moravských oblastech postižených záplavami. Bylo zjištěno, že většina muzeí překvala mimořádné události buď zcela beze škod, nebo se škodami malými, které jsou schopna odstranit vlastními silami. Až na drobné výjimky zde nedošlo k vážnému poškození sbírek.

Poškození ve velkém rozsahu však postihlo Slovácké muzeum v Uherském Hradišti (zaplaven depozitář archeologických sbírek, vážné narušení statiky budovy galerie) a Muzeum Komenského v Přerově (postižena Moravská ornitologická stanice s depozitářem přírodovědných sbírek, zejména dermoplastické preparáty a balky, zaplavena v objektu uložená knihovna s mj. i starými tisky).

Slovácké muzeum v Uherském Hradišti samo požádalo o pomoc při rekonzervaci postižených sbírek (vysoušení, očista, desinfekce a uložení do nových obalů) Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, Muzeum Kroměřížska v Kroměříži, Muzeum Prostějovska v Prostějově, Muzeum J.A. Komenského v Uherském Brodě a Archeologický ústav AV ČR v Brně. Prostřednictvím AMG byla požádána další muzea, aby se spojila se Slováckým muzeem a nabídla kapacity svých konzervátorských pracovišť pro sanaci postižených sbírek a sama si zajistila jejich přepravu.

Podle současných zpráv bude rekonzer-

vace archeologických sbírek hotova za cca 2-3 týdny. Sbírký jsou ukládány do nového depozitáře v Topolné. Na pomoci Slováckému muzeu se podílela muzea ve Zlíně, Uh. Brodě, Prostějově, Vyškově, Kroměříži, Rožnově p. R., Vsetíně, Hodoníně, Olomouci, Znojmu, Novém Jičíně; dále pomohlo Okresní muzeum Brno-venkov, Muzeum města Brna, Technické muzeum v Brně, UPM Praha, ÚLK Strážnice, Archeologické ústavy AV ČR v Brně a Praze. Kovové předměty jsou ošetřovány Technickým muzeem v Brně a Západočeským muzeem v Plzni.

Mezi zaměstnanci muzeí v Domažlicích, Berouně a Historického muzea NM v Praze proběhly sbírky, jejichž výsledkem byl finanční dar pro Slovácké muzeum.

Velmi vážné je statické narušení budovy Galerie Slováckého muzea. Praskají zde klenby, byl zaznamenán pokles středových pilířů, přízemí budovy bylo podepřeno. Akutní je betonová injektáž pilířů. V současné době existuje několik posudků a návrhů statického zajištění objektu, ale vhodná technologie zatím není vybrána. Celková škoda ve Slováckém muzeu byla vyčíslena na 3,6 mil. Kč, pro statické a izolační práce v objektu Galerie je potřeba 2,5 mil. Kč.

Základní vysoušení poškozených sbírek a knih v **Moravské ornitologické stanici** provedlo **Muzeum Komenského v Přerově** vlastními silami. Dále muzeum zajistilo odborné posouzení stavu postižených sbírek. Největším problémem bude reparace dermoplastů. Možnost rozsáhlejší pomoci ostatních muzeí ČR v tomto směru vidí muzeum poměrně skepticky vzhledem k vysoce odbornému charakteru prací, jichž jsou na odpovídající úrovni dle vyjádření vedoucího MOS v ČR schopni maximálně 4 lidé. Jistou výhodou v této situaci je, že za předpokladu odpovídajícího uložení a ošetřování preparátů je možno k reparaci přistupovat postupně a její provádění rozložit do delšího časového úseku několika let.

Přes výše uvedené by ale chtěla AMG svým prostřednictvím zorganizovat a Muzeu Komenského nabídnout pomoc příslušných muzejních pracovišť v méně náročných pracích (např. ošetření balků atd.). Současně bychom chtěli kolegy vyzvat, aby ve větší míře poskytli pomoc při ošetření postiženého knihovního fondu (očista od nánosů bláta, převazba apod.), popř. při doplnění méně vzácných titulů publikací či periodik formou xero kopií nebo duplikátů.

Situaci moravských muzeí zjišťoval PhDr. Pavel Ciprian. - článek redakce -

MOŽNOSTI ZÍSKÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ

Open Society Fund Praha, Staroměstské nám. 22, PSC 110 00 Praha 1, tel: 02/24227456, fax: 02/24227451 vyhlásilo pro rok 1997 následující grantové programy:

Grantový program pro dospělé (Projekt na podporu rozvoje občanské společnosti a demokracie v obci)

Grantový program by měl podpořit společenský život obce. Preferovány budou projekty jednotlivců či skupin občanů starších 18 let, kteří společně hodlají uspořádat akci nebo projekt předložený v zájmu mládeže či dospělých. OSF by chtělo podpořit ty, kteří si najdou čas a chuť věnovat svou energii aktivitám pro známé i neznámé ze svého okolí. Cílem projektu může být: ověřit si životnost a soběstačnost určité aktivity, upozornit na tradice, vytvořit podmínky pro vznik pozitivních sociálních vztahů, učit se spolupracovat, umožnit poznávání, zvyšovat kulturní úroveň, zpřístupnit určité oblasti kultury atp.

Do konkursu o granty budou zařazeny všechny projekty na jakékoliv nekomerční aktivity vzdělávacího, zájmového a kulturního charakteru. Předkladatel by měl mít na zřeteli, aby aktivity, na kterou žádá finanční podporu, byl určena spíše širšímu počtu lidí než jen úzkému zájmovému okruhu, měla by napomáhat k vytváření nových vztahů např. mezi obyvateli sídlišť, městských částí, či obcí, starší a mladší generace.

O výsledcích výběrového řízení, které provede nezávislá komise, budou uvědoměni všichni žadatelé do dvou měsíců od termínu pro podání přihlášek. Předpokládaná výše grantu je maximálně 30.000,- Kč.

V rámci tohoto programu bude možno podporovat aktivity následujícího typu: ochotnická divadelní představení; festivaly, amatérské přehlídky; majálesy, plesy, poutě, happeningy; zájmové kroužky; Aktivní kluby důchodců; kulturní a zájmové aktivity mládeže nad 18 let; univerzity třetího věku; tématické přednáškové a diskusní večery; víkendové aktivity s ekologickým zaměřením; aktivní programy pro rodiče s malými dětmi.

Udělené finanční prostředky lze použít na: různé potřeby, pomůcky, propagaci, dopravu, drobný materiál (vyjma kancelářského zařízení), pronájem prostor ap.

Formuláře přihlášek jsou k dispozici na adrese OSF Praha, V případě zájmu obdržet při-

hlášku označte obálku heslem „DOSPĚLÁCI“ a přiložte ofrankovanou obálku se svojí adresou.

Termín odevzdání přihlášek 31.10.1997.

Grantový program pro středoškolské studenty „YOUTH PROGRAM“

Program je zaměřen na středoškolské studenty a jeho cílem je podpora jejich nezávislého myšlení a rozvoj vlastností potřebných v otevřené společnosti: jasné formulování myšlenek, tolerance vůči menšinám a menšinovým názorům, zodpovědné rozhodování. Program je zaměřen jednak na aktivity iniciované samotnými studenty nebo na projekty iniciované dospělými ve prospěch mladých lidí.

V rámci programu lze podporovat:

A. programy iniciované dospělými ve prospěch studentů

B. Programy iniciované skupinami studentů. Jedná se o programy, které by jinak nebyly podporovány ze školních, místních nebo jiných fondů. Tato část programu by měla přímo odpovídat potřebám studentů. Žádosti typu B musí být vyplněny skupinou studentů a přehlednuty dospělým, který je studenty jmenován jako osoba, která bude příslušnou činnost vést.

Žádosti budou zařazeny do konkursu a posuzovány nezávislou komisí. Nejlepší projekty získají grant, jehož maximální výše se pohybuje kolem 15.000,- Kč. Částka závisí na tom, kolik se na projektu bude podílet mladých lidí, na jak dlouhé časové období je projekt plánován apod. O výsledku řízení jsou uvědoměni všichni žadatelé nejpozději do dvou měsíců od termínu pro podání přihlášek.

V rámci programu lze podpořit například: výměnné programy mezi zeměmi střední a východní Evropy (za předpokladu ubytování v rodinách nebo na studentských ubytovnách); diskusní kluby o politických nebo sociálních problémech (vyjma debatní ligy); projekty z oblasti životního prostředí; informace nebo poradenství o volbě zaměstnání; výukové programy pro handicapované studenty; studentské noviny; divadelní představení, umělecké projekty.

Finanční prostředky lze použít na honoráře pro učitele resp. poradce (předpokládá se skromný honorář), knihy, drobné vybavení (např. diktafon, fotoaparát apod.), studijní materiál, materiálové zabezpečení projektu jako kostýmy na divadelní představení, papír na studentské noviny, fotografický materiál apod., nájemné prostorů, které jsou

nezbytné pro realizaci projektu (divadelní sál, výstavní prostory..), místní přeprava aj.

V rámci projektu nelze podpořit aktivity, které jsou přímou součástí školní výuky a které by měla zajišťovat škola, cesty na Západ (s výjimkou účasti ve finále jiných než sportovních soutěží), sport, počítače, prázdninové pobyty, stipendia nebo doplňky k nim, náboženské nebo s náboženstvím spojené činnosti.

Formuláře přihlášek jsou k dispozici na výše uvedené adrese OSF, v případě zájmu označte obálku heslem „YOUTH“ a přiložte ořezanou obálku se svojí adresou.

Termín odevzdání přihlášek 31.10.1997.

Grantový program „Miniprojekty“ pro základní školy, určený na podporu tvořivých školních projektů

Jde o program na podporu zajímavých projektů menšího rozsahu, se kterými přijdou buď sami žáci základních škol, nebo jejich učitelé. OSF chce pomoci takovým projektům, které u žáků rozvíjejí nápaditost, tvořivost, samostatnost, zodpovědnost a další vlastnosti, které se pro otevřenou společnost a pro současný svět hodí.

Za projekt je považována libovolná dlouhodobá činnost s jasným cílem a výsledkem, která probíhá převážně v době vyučování a při níž jsou aktivní hlavně děti samy. Učitel nebo další osoby (rodiče, starší spolužáci aj.) mohou pochopitelně být v roli poradců a pomocníků. Co je důležité - projekt by neměl být jen pro „jedničkáře“. Cílem naopak je, aby se aktivně zapojili i ti žáci, kteří v běžném vyučování nemají nejlepší výsledky. Ideální je, když v sobě projekt spojuje dovednosti z více různých předmětů.

Projekt může být např. malý výzkum (přírodovědný, dějepisný, literární, mezipředmětový), výtvarná, dramatická či hudební akce, školní časopis (který píšou žáci), diskusní kluby a pořady na určitá témata, společný projekt školy a jiné instituce (knihovny, podniku aj.)

Příspěvek lze použít například na nákup papíru a jiného materiálu, kopírování, drobný honorář pro hosta či odborného poradce, rekvizity, nájem prostor pro akci, dopravu apod. Maximální podpora jednomu projektu se může pohybovat kolem 10.000,- Kč.

V rámci tohoto programu nelze podpořit samostatný nákup pomůcek, učebnic, školního vybavení (bez vazby na projekt), prázdninové pobyty žáků, výlety bez konkrétního významného

úkolu a výsledku, zájmové kroužky mimo školu, běžné sportovní turnaje.

Žádost o podporu projektu musí obsahovat **všechny** následující údaje:

1. Předkladatel projektu (osoba zodpovědná za projekt (kontaktní adresa, telefon/fax, rodné číslo)
2. Název projektu
3. Cíl projektu (co chceme projektem dosáhnout a proč)
4. Popis projektu (co se bude dít)
5. Doba trvání projektu
6. Počet žáků aktivně zapojených do projektu (event. jmenný seznam)
7. Co bude výsledkem projektu? (časopis, výzkumná zpráva, výrobky apod.)
8. Jakým způsobem budete informovat nadaci o průběhu a výsledku projektu,
9. Finanční rozvaha (co k projektu potřebujeme, kolik to bude stát)
  - u každé položky zvlášť uveďte finanční náklady v Kč
  - celková částka
10. Žádali jste o podporu i někoho dalšího (místní úřad, firmu, rodiče ...) S jakým výsledkem?
11. Datum, podpis předkladatele projektu

Termíny uzávěrky jsou 22. září a 8. prosince 1997. Do tří týdnů od zasedání výběrové rady dostane předkladatel projektu oznámení, zda projektu byla či nebyla udělena podpora.

Obálku s žádostí označte heslem „Miniprojekty“ a zašlete na adresu nadace Open Society Fund.

Grantový program na podporu vydávání knih

Program je určen k podpoře vydávání kvalitních nekomerčních knižních titulů a to jak původních tak překladů.

V rámci programu je podporovány především vydávání titulů za společenských a humanitních oborů, dále děl, která mají použití pro účely vzdělání v těchto oborech.

Granty jsou poskytovány nakladatelům nebo vydavatelům a mohou být použity na pokrytí nákladů na honoráře a výrobní náklady resp. jejich části do maximální výše předpokládané ztráty.

Hlavním kritériem, uplatňovaným při posuzování všech žádostí je kvalita díla, jeho potřeba na knižním trhu, situace předkladatele a možnosti získání prostředků z jiných zdrojů.

Pokud již žadatel nějaký grant na podporu vydávání knih od OSF Praha v minulosti obdržel,

přijetí další žádosti je podmíněno předložením závěrečné zprávy a řádného vyúčtování grantu předchozího, popř. zprávou o využívání předchozího grantu v případě, že jeho čerpání není v době podání nové žádosti uzavřeno.

Granty nejsou určeny pro literární díla (beletrie a poezie), knihy úzce specializované, určené svou povahou pouze pro omezený okruh čtenářů, knihy z oblasti medicíny, čisté nebo aplikované vědy, businessu, dětské knihy, umělecké katalogy a knihy o umění a díla náboženské povahy, knihy distribuované zdarma. Dále nelze granty použít na úhradu běžných nákladů a výdajů předkladatele (např. nájemné, mzdy zaměstnanců organizace, úhrada ztráty organizace, technické vybavení apod.) a již realizované projekty.

Žádost o grant musí obsahovat následující:

- podrobný popis projektu, který bude obsahovat základní informace o připravovaném titulu (v případě překladu také informace o původním vydavateli díla v zahraničí) včetně výše nákladu
- informace o tom, pro jaký okruh čtenářů je dílo určeno
- informace o předpokládané distribuci díla
- podrobnou informaci o předkladateli projektu (což je ve většině případů nakladatel nebo vydavatel)
- informaci o případné finanční pomoci z jiných zdrojů
- podrobný rozpočet
- navrhovanou maloobchodní cenu
- informaci o výši předpokládané ztráty

V případě, že jsou předložené informace neúplné, žádost nebude vůbec posouzena.

Uzávěrka pro přijímání projektu bude v termínu 15. prosince 1997. O udělení grantů rozhoduje grantová rada nadace OSF Praha, která si může vyžádat v případě potřeby doplnění žádosti nebo odborné posudky. Rozhodnutí grantové rady je konečné, přičemž povinností rady není svá rozhodnutí zdůvodňovat. Žadatel bude o rozhodnutí správné rady nadace informován písemně zhruba do šesti týdnů po příslušném termínu pro podání žádosti.

- fa -

MUZEJNÍ DOKUMENTAČNÍ CENTRUM MORAVSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA V BRNĚ NABÍZÍ

Představujeme vám Muzejní dokumentační centrum Moravského zemského muzea. Mnozí

z vás je dříve znali pod názvem muzeologické oddělení, k jehož odkazu se sice hlásíme, avšak chceme do jeho práce nový rozměr.

Nemělo by být jen striktně teoretickým muzeologickým pracovištěm. Naopak, máme ambici stát se komplexním servisním centrem, kde muzejníci naleznou odpověď na každou otázku a pomoc při řešení každého problému, který se v muzeu vyskytne. K tomu sice máme ještě pořádně daleko, nicméně chuť do práce nám nechybí.

Jako první výsledky naší nové orientace předkládáme bohatou nabídku informačních služeb. Při jejich konstrukci jsme vycházeli z toho, že vy, naši kolegové, máte poměrně omezené možnosti získávat pravidelně informace o tom, co nového se děje v dynamickém světě zvaném MUZEUM. Nabízíme bibliografie, rešerše, anotace zpracovávané podle Vašeho zadání, dále pak katalogy, databáze výstav, adresáře, výstřižkovou službu.

Informační výstupy jsme schopni realizovat jak na klasických, tak i na úsporných magnetických médiích.

Poplatky za naše služby jsou tvořeny tak, aby pokryly jen režijní náklady. Nemůžeme a ani nechceme dělat „byznys“. Toho jsme na míle daleko. Jen si myslíme, jaká je škoda, že informace, ke kterým máme přístup MY, zatím nejsou k dispozici i Vám. Nemůžeme však pro Vás pracovat bezplatně. To jistě pochopíte.

Jsmo přesvědčeni o užitečnosti a potřebnosti nabízených služeb. Zkuste to s námi! Určitě nebudete zklamáni.

Krasimír Damjanov
vedoucí Muzejního dokumentačního oddělení
Moravského zemského muzea

Kombinace služeb a jejich ceny

Kombinace A

Výběrové bibliografie podle zadání uživatele

Výběr témat:

1. Muzea a výchova
2. Muzea a výstavy
3. Muzea a kulturní politika
4. Muzea a finance
5. Muzea a region
6. Muzea a multimédia
7. Konzervování a restaurování
8. Recenze nových knižních titulů (možno specifikovat)

Minimálně 4 okruhy

Roční předplatné služby: 1.000,- Kč

Novinky knihovny Muzejního dokumentačního centra

Roční předplatné služby: 500,- Kč
 Anotované bibliografie podle zadání uživatele
 Roční předplatné služby: 2.000,- Kč
 Roční předplatné kombinace A: 2.000,- Kč
 Je možné objednat i jednotlivé služby.

Kombinace B

Výběrové bibliografie podle zadání uživatele
 Výběr témat:

1. Muzea a výchova
2. Muzea a výstavy
3. Muzea a kulturní politika
4. Muzea a finance
5. Muzea a region
6. Muzea a multimédia
7. Konzervování a restaurování
8. Recenze nových knižních titulů (možno specifikovat)

Všechny okruhy.

Roční předplatné služby: 1.500,- Kč

Anotované bibliografie podle zadání uživatele

Roční předplatné služby: 2.000,-

Výstřížková služba ve formě xerokopií podle zadání uživatele

Roční předplatné služby: 500,- Kč

Paušální poplatek 0,50,- Kč za 1 výstřížek

Roční předplatné poskytovaných služeb:

3.000,- Kč

Kombinace C

A + B

Roční předplatné poskytovaných služeb:

3.500,- Kč

Speciální služby:

Vstup do generálního katalogu periodik Ústřední knihovny MZM

Cena 1 konzultace: 20,- Kč

Úhrada proběhne vždy pololetně souhrnnou platbou.

Poradenské služby při zakládání, zpracování a využití muzejní knihovny

Uživatel zaplatí cestovní a pobytové náklady našeho odborníka.

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ A OKRESNÍ MUZEUM BRNO - VENKOV

Letošní zářijové víkendy jsou ve třiačtyřiceti evropských zemích, tedy vlastně v celé Evropě, zasvěceny kulturním památkám. Dny evropského dědictví (European Heritage Days) vyhlásila před

několika lety Rada Evropy, podnícena francouzskou iniciativou. (Péče, kterou věnuje památkám tradičně francouzský stát a jež je součástí tamní státní i regionální legislativy, je odborné památkářské veřejnosti ostatně dobře známa.) Vrcholný evropský orgán tak učinil vědom si důležitosti ochrany a zachování kulturních hodnot minulosti a v zájmu nastolit kulturní vazby přes hranice uvnitř našeho kontinentu. Poslání Dnů evropského dědictví má tak dvě dimenze - jednak národní, která poskytuje možnost seznámit se s kulturním dědictvím v bezprostředním okolí, jednak mezinárodní: společné kulturní dědictví sdílíme - a měli bychom o ně pečovat a chránit je - bez ohledu na hranice států, rozdíly kultur či jazykové bariéry. A protože se již po řadu let otevírají druhou zářijovou sobotu, která letos připadne na 13. září, návštěvníkům v rámci Dne otevřených dveří památek brány památkových objektů - hradů, zámků, památníků či městských rezervací -, stala se tato akce přirozenou součástí Dnů evropského dědictví.

Posláním obou aktivit je upozornit v období krátce poté, co každoročně vyvrcholí turistická sezóna, na potřebu věnovat památkám, kulturnímu dědictví, které je společné a nedělitelné, pozornost i v sezóně příští, v budoucnosti blízké i vzdálenější. To, že majitelé a správci památek je zpřístupňují v těchto dnech návštěvníkům bezplatně, není tedy jen výsledek úsilí umožnit prohlídku skutečně všem, ale také snaha připomenout, že zachování zděděných hodnot pro budoucnost je morální povinností nejen celospolečenskou, ale také skupinovou, ba osobní.

Programově přistoupilo k letošním Dnům evropského dědictví Okresní muzeum Brno - venkov. To pořádalo v areálu Mohyly míru - památníku obětem Slavkovské bitvy v rámci komponovaného odpoledne dva pořady pro veřejnost: v 15,00 hodin proběhla pocta čestné strážce jednotky „La Garde Impériale d'Austerlitz“ a o hodinu později byl v kapli zahájen koncert z děl evropské duchovní hudby 15.-20. století. Při této příležitosti byly pro veřejnost během soboty zpřístupněny nádvoří, kaple Povýšení Sv. Kříže a park zámku v Sokolnicích.

V klášteře Porta Coeli v Předklášteří, kde zajišťuje muzeum průvodcovskou službu, byl v sobotu pro návštěvníky také vstup volný. O den později proběhl v Areálu kláštera koncert pod názvem „Kouzelné flétny“.

-jrh-

MEZINÁRODNÍ DEN MUZEÍ 18.5 1997 V NÁPRSTKOVĚ MUZEU

Neděle 18.5 1997 se vyznačovala nevyjímky pěkným počasím. Bylo slunečno a teplo, ledoví muži nedorazili, ačkoliv již měli mít svoji práci hotovu. A tak se do mysli vkrádala neodbytná myšlenka: Přijdou návštěvníci do muzea? Využijí naší nabídky programů? Nebo se budou raději opalovat a brouzdat přírodou?

Na pomoc jsme vzali i mocná masmédiá - televizi a rozhlas. Tisíce lidí to nedělní ráno snídalo s programem České televize a Rádiem Frekvence 1, které v pravou chvíli vydatně informovaly o Mezinárodním dni muzeí a programu Náprstkovy muzea.

Po otevření muzea v 9 hodin se zdálo, že jsme prohráli. Žádné obléhání muzea davy, jen pár věrných návštěvníků. Po desáté se ukázalo, že to nebude tak zlé a v jedenáct hodin to byla radost - hojný počet proudících, zvědavých návštěvníků. Většina z nich reagovala na informace v televizi a v rozhlase. A zájem byl pak po celý den. Počtem téměř 800 návštěvníků v Praze (a přes 300 návštěvníků v Liběchově) se v statistice návštěvnosti 18,5 1997 mezi pražskými muzei zařadilo Náprstkovy muzeum na jedno z čelných míst.

Akce pro návštěvníky byly koncipovány do čtyř programových bloků:

1) Prohlídky expozice Indiánských kultur Severní a Jižní Ameriky a expozice Kultur Austrálie a Oceánie s odborným výkladem pracovníků etnografického oddělení NpM. Prohlídky dočasné výstavy - Země pyramid a faraónů s odborným výkladem komisařky výstavy. Tato atraktivní výstava se těší velkému zájmu návštěvníků, proto výklady zajišťovaly i studentky oboru egyptologie FF UK.

2) Návštěva historického interiéru knihovny Vojty Náprstka.

Oba programové bloky probíhaly v určeném časovém sledu dopoledne i odpoledne.

3) Doprovodný program pro malé a „větší“ návštěvníky. V přednáškovém sále se za značné aktivní účasti dětí řešily zábavné záhady staroegyptského světa a malovaly keramické naučné omalovánky, inspirované exponáty Náprstkovy muzea. Úspěšní řešitelé pak mohli v „egyptském“ písku hledat poklady. Největším překvapením a zábavou se pro řadu návštěvníků stala počítačová animace pyramidového komplexu, která tvořila součást doprovodného programu pro návštěvníky.

4) Program pro návštěvníky zámku Liběchov u Mělníka, kde NpM prezentuje rozsáhlé asijské sbírky, tvořily pravidelné výklady v expozici a

vystoupení souboru Pět japonských kruhů. V Salle terreně soubor předvedl velmi zajímavou meditativní část programu, na kterou navázala druhá část vystoupení - samurajské zápasy s meči. Úspěch a zájem byl značný, mnozí návštěvníci sledovali všechna vystoupení.

Mgr. Marie Zothová

UNIVERSITA V LEICESTERU NABÍZÍ POSTGRADUÁLNÍ STUDIUM

The Arts Faculty is home to seven Departments

- Archaeology.
- English. Study takes form of workshops and cooperative small group work, in addition to teaching by lecture, class and private study and essay writing.
- English Local History. Best described as the historical study on a comparative basis of English regional landscapes and local societies. The Department has been a pioneer in this field.
- History. At Leicester the perfect balance between intellectual enquiry and the provision of skills is struck by studying courses taught over the entire historical spectrum, via a great diversity of teaching styles, methods and philosophies. The Department is host to a research Centre for the study of the Holocaust.
- History of Art. Students study not only individual works of art in various media, but also the social, religious and political conditions under which they were produced and the ends to which they were devoted. Research and teaching interests range from the medieval period to the 20th century (with the latest development in the subject).
- Modern Languages. An extensive range of single, joint and multi-disciplinary degree courses in French, German, Italian, Spanish and European Studies. The School also contains the Language Services Unit, offering both foreign language courses for students throughout the University and English Language training for incoming students from abroad.
- Museum Studies. The courses provide an integrated up-to-the minute approach to museum theory and practice and can be studied on a full or part-time basis. All students undertake ten one-week modular courses, full-time students undertake an extended period of work experience. The Department also fosters the advancement of understanding of museums and pro-

fessional practice through research, publications, open seminars, public lectures and international conferences.

There is also American Studies - multi-disciplinary degree which examines the growth of a new society from its seventeenth-century colonial origins into the post-Cold War super-power nation of the present day.

For further information:

Undergraduate

Faculty Administrative office

tel: 0116 252 5363

fax: 0116 252 5213

email: arts@le.ac.uk

Leicester University Admissions Office

tel: 0116 252 2295 (general admissions)

tel: 0116 252 5281 (prospectus)

email: admissions @ le.ac.uk

Postgraduate

Sub-Dean (Graduate School)

tel: 0116 2252 2666

email: artsgrad@le.ac.uk

Leicester University Higher Degrees Office

tel: 0116 252 2293

email: higherdegrees @ le.ac.uk

World Wide Web Site: <http://www.le.ac.uk/arts/>

CO PŘINESL MUTEK 97

Ve dnech 17.- 20.6 1997 se opět po dvou letech uskutečnil specializovaný veletrh pro muzea a galerie MUTEK 97 v Mnichově.

Tematicky zaměřený veletrh se představil poprvé v roce 1995 a již při své premiéře vzbudil nebývalý zájem odborné i laické veřejnosti, která se zajímá o podmínky a možnosti nabízené současnými technologiemi pro provozování a ochranu kulturních památek v širokém spektru uplatnění.

MUTEK je dnes v Evropě a snad i ve světě (pařížské SIME - Mezinárodní salón muzeí - má zatím pauzu) jedinou takto speciálně zaměřenou výstavní akcí a není zřejmě pouhou náhodou, že místem konání takovéto akce je právě Mnichov, město ležící co nejbližší novým potenciálním

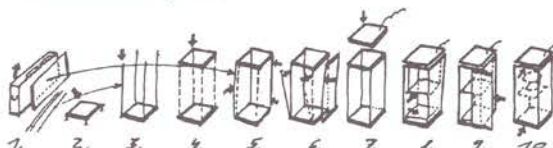
trhům ve Střední a Východní Evropě. Veletrh probíhá v areálu nového výstaviště M,O,C - Veranstaltungscener ve čtyřech moderních halách na ploše cca 9 000 m² (zahájení provozu nového veletržního areálu bylo odstartováno právě akcí MUTEK 95). Veletržní areál je koncipován podle nejnovějších nároků výstavního průmyslu a zabezpečuje maximální servis jak pro návštěvníky, tak pro vystavovatele. Dobrá návaznost na hromadnou a individuální dopravu a rozsáhlé podzemní parkoviště umožňují snadný a pohodlný přístup návštěvníkům i v relativní blízkosti přetíženého centra Mnichova.

Letošní veletrh byl ve znamení postupného usazování a vyhraňování představovaných speciálních komodit a služeb. Stále sice dochází k promíchání různých stupňů kvalit nabízených služeb od vyložené hypermoderních specializovaných zabezpečovacích zařízení přes již standardní výrobky a služby určené pro vystavování, instalaci a ochranu uměleckých předmětů, až po reklamní, komerční a upomínkové předměty. Pro lepší orientaci a výběr jednotlivých témat zájmu návštěvníků by bylo asi příjemnější sdružit příbuzné okruhy vystavovatelů do větších celků.

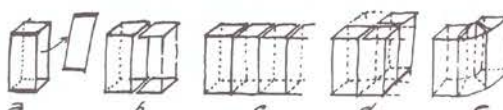
Na veletrhu jsou zastoupeny všechny rozhodující firmy a výrobci, kteří se dlouhodobě pohybují na tomto do jisté míry uzavřeném trhu. Rozsáhlé a reprezentativní (a jistě finančně velmi nákladné) stánky zde mají firmy Rothstein, Glasbau Hahn, Schöninger Vitrienenbau, TEMUS, SYMA Systém atd., které soutěží hlavně mezi sebou o lepší pozici na trhu. Další skupinou jsou menší firmy, které se pohybují na exkluzivní a individualizované úrovni zejména v souvislosti s návrhy a realizacemi výstavních interiérů a soukromých galerií. Kromě výrobců jsou zde zastoupeny i specializované formy servisní, zabezpečovací a výstavní.

Fragmenty expozic a svoji práci na přípravách expozic zde prezentují i muzea a galerie zatím převážně z německých regionů. Pro českého zájemce z řad pracovníků muzeí a galerií je zajímavá zejména široká nabídka výrobků pro vybavení expozic a také možnost technického a ekonomického srovnání nabízených produktů. I když v otázce konkrétních cenových nabídek jsou firmy velmi zdrženlivé. Stále víc totiž vystavovatelé operují s atypickým provedením než se základním a provnatelným standardem výrobků a tím i neupřesně-

■ ADAPTATION

■ TRANSFORMATION

nou cenou.

O to větší a milé překvapení nás čekalo na stánku jediného českého vystavovatele - firmy LOTECH DESIGN s.r.o. z Prahy. Na sice malé ploše, ale maximálně využitě, zde firma LOTECH prezentovala zcela nový přístup k řešení výstavních systémů. Pod obchodním názvem I.G.S. (integrováný galerijní systém) zde byly prezentovány objevné výstavní technologie, vlastně již pro nové tisíciletí. Cílem je maximální flexibilita a propojenost všech výstavních systémů ve smyslu současných trendů muzejnictví.

Na MUTEK 97 byl, kromě ucelené řady variabilních výstavních stěn (které se již tolikrát osvědčily v mnoha realizacích v České republice a zahraničí), prezentován „hit sezóny“ - modulová, stavebnicová vitrína CM 40. Tento nejnovější model vitríny z programu LOTECH znamená skutečnou revoluci ve světě vitrín, neboť je prvním úspěšným pokusem nabídnout pracovníkům muzeí a galerií jednoduchou stavebnici s prakticky nekonečnou variabilitou sestav. Při tom dosahuje výrobek kvalitní estetické i funkční parametry (těsnění, osvětlení, zabezpečení atd.). Velmi zajímavá je i cena, především při pohledu na vzpomínuté užité vlastnosti.

Přejeme firmě LOTECH, aby se jí s novým výrobkem podařilo brzy překonat nejen konzervatismus některých muzeí, ale i muzeím, aby vybavení výrobkem z českých rukou mohly plánovat a uhradit. Domníváme se též, že bychom se myšlenkou pořádání podobné akce mohli začít zabývat celostátně i v Praze.

Za návštěvníky MUTEK 97 z UPM
Helena Koenigsmarková

O MUZEÍCH V KLATOVECH

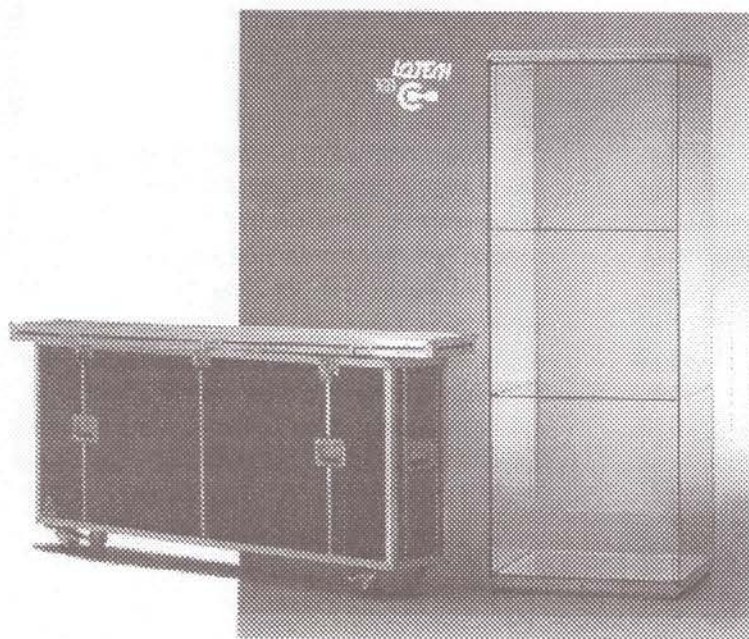
V krásném západočeském městečku se počátkem června sešli pracovníci muzeí Čech a Moravy, aby se pod patronací nadace Open Society Fund Praha zamýšleli nad posláním, smyslem a výhledech svého povolání a svých ústavů.

Byla to již třetí akce programu Brána muzea otevřená, který se rozvíjí pod vedením PhDr. Alexandry Brabcové. Program semináře zahrnoval tématické bloky s tématy „Současná situace muzeí v ČR“ a „Co je to muzeum“ (PhDr. A. Brabcová), „Muzeum ve společnosti a pro společnost“ (PhDr. Josef Beneš), „Muzeum jako nástroj public relations obce, města či regionu“ (PhDr. Věra Foretová).

Po zkušenostech z minulého programu OSF, který jsem absolvovala loni na podzim v Praze, přijela jsem do Klatov „vyzbrojena“ argumenty - výsledky z průzkumu, který mezi členskou základnou proběhl a který se týkal práce s návštěvníckou veřejností. Snad to bylo tím, že na klatovském setkání byli muzejníci sami mezi sebou, nebo krásným červnovým počasím, ale k mnou očekávaným „kolizím“ nedocházelo. Naopak. Celé setkání probíhalo ve velmi podnětném a přínosném duchu i přesto, že jsme se s kolegy často neshodli na názoru na tu či onu otázku.

V dopoledním bloku věnovaném současné situaci muzeí a galerií představila dr. Brabcová v kostce chystané legislativní úpravy, které se našeho oboru dotýkají - diskutovalo se jak o možných dopadech na muzea v oblasti sbírek, ekonomiky i případného politického ovlivňování, pokud by vstoupily v platnost návrhy MF na transformaci rozpočtových a příspěvkových organizací. Stejná pozornost byla věnována návrhu Zákona o centrální evidenci sbírek. Přítomní se shodli na tom, že mnoho z existenční nejistoty současného muzejnictví (a nejen jeho) by vyřešila definice tzv. veřejného zájmu, vzhledem ke kterému by kulturní instituce naplňovaly své poslání, a vyjádřili své zklamání nad tím, že tyto iniciativy ještě ve společnosti nenašly odezvu.

Odpoledne jsme věnovali diskusi nad předem zasláným příspěvkem dr. Beneše na téma „Muzeum v současné společnosti“. Hovořilo se o komunikační složce muzejní práce - o nutnosti sociologického pohledu na návštěvníky, o spo-

luprání s médii i o „aktualizaci“ muzeí - přiblížení se současnému světu.

Druhý den nás vedoucí semináře rozdělila do tří pracovních skupin a „zaskočila“ nás přípravnými úkoly - obdrželi jsme témata, na která jsme měli kolektivně najít řešení:

1. Zřizovatel se rozhodl pro zrušení muzea a osud sbírek jej nezajímá - co budete dělat?

2. Jak budete spolupracovat s médii ?

3. Přistáli mimozemšťané. K jejich kultuře muzeum nepatří - vysvětlíte jim, co to je, aniž byste použili nějakou ze známých definic.

Další závěrečný blok byl věnován public relations - jak vytvořit strategii vztahů s veřejností muzea.

Už na počátku svého článku jsem uvedla, že seminář byl velmi přínosný a inspirující - diskuse nám všem jistě pomohla utřídit si své názory na projednávanou problematiku. Naproti tomu právě tematika public relations se zdá být cizím prvkem v muzejní praxi (částečně zřejmě díky nejasnosti tohoto nového pojmu), ačkoliv osvojení si této strategie a její úspěšné zvládnutí bude pro muzejníky efektivní z hlediska kvalitnějšího plnění cílů muzea,

Dagmar Fialová

TECHNICKÉ EXPOZICE MUZEÍ SLOVINSKA

Účelem služební cesty do Slovinska, kterou vykonal tým TMB, byla prohlídka technických expozic slovinských muzeí. Návštěva měla pomoci zformovat názor na tvorbu nových expozic TMB vznikajících v novém objektu muzea v bývalé továrně Tesla v Brně - Kr.Poli. Byla zároveň součástí nových aktivit středoevropských technických muzeí sdružených ve spolku MUT, jehož je TMB členem. Slovinské technické muzeum je zatím jediným reprezenantem své země.

Tehniški muzej Slovenije má sice své ústřední ředitelství v Lublani, ale svoje expozice má v objektech situovaných v okolí města.

Nejrozsáhlejší část sbírek je soustředěna v areálu bývalého kláštera Bistra, ležícího asi 25 km jihozápadně od Lublaně. Expozice zahrnující přírodovědné obory naznačují původní poslání muzea vzniklého před 45 lety. Jsou to zejména expozice: lesnická, těžba a pěstování lesa, lovecká a rybářská, zemědělská.

K nim přistupují další oddělení: elektrických strojů, oddělení textilní a rozsáhlé oddělení doprav-

ni. Starší expozice jsou postaveny klasicky, jejich realizace byla patrně ovlivněna situováním v renesančně barokním jádře objektu. To se týká expozic souvisejících s využitím lesa a lovu. Další vystavované předměty jsou rozmístěny v bývalých hospodářských objektech. Obecně jsou exponáty doprovázeny minimem textů. Příjemným dojmem se značným poznávacím efektem je celá řada funkčních zařízení závislých na vodním pohonu. Ten zajišťuje říčka, která protéká areálem a na níž jsou instalovány: několik vodních mlýnů, dvě pily, hamr a další zařízení, která jsou funkční. V jednom zářijovém týdnu jsou pak návštěvníku předváděna v činnosti další zařízení s ukázkami výroby. Jsou to různé mlátičky, parní stroje - návštěvníci jsou v areálu dopravováni historickými automobily a spojení Bistry s Lublaní je zajištěno historickým vlakem. V muzejním parku se započalo s budováním skanzenu v němž má být položen důraz na venkovské stavby technického charakteru. Sbíрка dopravních prostředků je doplněna o reprezentativní sbírku osobních automobilů maršála Tita v níž je řada světových unikátů. Z muzeologického hlediska je zajímavá expozice popisující cestu předmětu, resp. objektu do sbírek muzea, způsoby dokumentace, včetně nejrůznějších specifíků se zdůrazněním poslání předmětu ve sbírkách muzea a jeho kulturní hodnoty.

Tehniški muzej Slovenije prezentuje řadu dalších expozic situovaných v objektech mimo Lublaň. Z nich jsme měli možnost si prohlédnout poštovní muzeum zabírající jedno podlaží v zámečku ve Škofje Loce. Sbírkami nás provázela autorka expozice, dr. Ljudmila Krevel (hovořící česky). Kromě uvedených expozic disponuje Tehniški muzej ještě dílnou na výrobu usní v Bohinjske Bystrici, gravitační lanovkou v Lotesce, grafickou dílnou, geodetickou sbírkou a loveckým muzeem v Bogenšperku. Vinohradnickou expozici je možno si prohlédnout v Kostanjevici.

Specializovaná expozice "500 let dolování a město" o těžbě rtuti vznikla v roce 1996 v Idriji. Toto město uprostřed hor bylo po staletí jedním ze dvou evropských center těžby rtuti. Živé stříbro se vyskytuje ve dvou formách, buď ryzí v kapičkách nebo cínovité rudě. Obojí způsob těžby je zachycen a demonstrován v expozici, která získala ocenění UNESCO v roce 1996. Na její realizaci se výrazně podílel prof. Michelojsi z Brescie. Expozice zabírá dvě podlaží městského hradu, původně sídla těžářstva. Jedno z podlaží hradu je věnováno místní tradiční výrobě krajek na níž se podílela ženská část obyvatelstva. Pro české návštěvníky je zajíma-

vé zjištění, že jak při řízení těžby, tak v občanském a spolkovém životě města se výrazně podíleli čeští odborníci a jejich rodiny. Pro nevýnosnost těžby odvislé od poklesu světových cen rtuti, ovlivňovaných různými ekologickými tlaky, byly doly pod městem a v jeho bezprostředním okolí před dvaceti léty postupně zavírány. Naštěstí byla konzervována řada významných technických památek. Další jsou postupně zachraňovány pracovníky místního muzea. Unikátem je vodní kolo na svrchní vodu o průměru více jak 13 m, sloužící k pohonu čerpadel. Řada uchovaných důlních objektů a vybraných technických zařízení dokazuje technický ráz tohoto malebného města, které má všechny náležitosti horního města. V okolí je zachována řada původních vodních děl, která jsou dnes užívána k rekreačním účelům.

Zájmem návštěvy Slovinska bylo shlednutí železářských památek a způsob jejich uchování. V městečku Železniki je na náměstí konzervována šachtová pec štýrského typu z 18. století a při ní je zařízení železářské muzeum. U dalšího dříve železářského centra Kropa je v dřevěném pavilonu uchována spodní část železářské pece ze 14. století, známá z odborné literatury. Také zde v městečku je regionální muzeum věnující se zaniklé železářské a kamenické výrobě. Uprostřed historické části dnes zanikajících železáren v Jesenici se nachází železářské muzeum, dokumentující výrobu železa v této podhorské oblasti ležící bezprostředně pod Karavanskými Alpami. Část objektů bývalých železáren je opravována, zatímco výroba pokračuje na opačném konci areálu ležícím při řece Jesenici.

Při třídním pobytu v polovině května letošního roku nebylo možné vidět všechna muzea a technické objekty, kterými malebné Slovinsko disponuje. Všude jsme se však setkali s velmi přátelskými muzejníky a přes veškeré jazykové problémy navázali kontakty. Snad k tomu přispělo i jakési slovan-ské povědomí našich kolegů, které ve Slovinsku stále trvá.

PhDr. Jiří Merta
Technické muzeum v Brně

NOVÍ ČLENOVÉ AMG

MĚSTSKÉ MUZEUM V KRNOVĚ

První muzeum v Krnově bylo založeno už v roce 1882. Ve dvou místnostech nově postavené budovy reálky byly všechny v úvahu přicházející

předměty nejen soustředěny, ale i zpřístupněny veřejnosti.

O sedmnáct let později, v roce 1895, vzniklo ve městě druhé muzeum, muzeum živnostenského spolku. Jeho pozornost byla zaměřena především k umělecké-historické oblasti a řemeslné výrobě. Přes bohatou muzejní i výstavní činnost potýkala se obě zařízení s nedostatkem vhodných prostor a byla stěhována z místa na místo. Teprve v roce 1911 byly pro sbírky vyčleněny místnosti v klášteře minoritů a obě muzea tímto sloučena v jedno.

Do nové etapy vykročilo muzeum po roce 1945. Pro rozsáhlé poškození budovy kláštera muselo být vystěhováno a v roce 1949 umístěno v domě na Revoluční ul. Starý sbírkový fond byl obohacen svozy z okolních zámků a muzeum začalo znovu naplno rozvíjet svou činnost.

Po územní reorganizaci v 60-tých letech se stalo součástí Okresního vlastivědného muzea v Bruntále - až do roku 1993, kdy přešlo zpět pod správu města. Nevyhovující technický stav stávající budovy se stal důvodem dalšího stěhování rozsáhlých muzejních sbírek. Došlo k němu v polovině roku 1996 a muzeum získalo nejen dobře vybavené depozitáře, ale i potřebné výstavní místnosti. V současné době jsou zde pořádány výstavy výtvarného umění, které budou v příštích letech obohaceny o stálou muzejní expozici.

Mgr. Ludmila Marková

MĚSTSKÉ MUZEUM VE FRÝDLANTĚ

Naše muzeum bylo založeno v roce 1883 a je zaměřeno na regionální dějiny Frýdlantska. Máme rozsáhlou knihovnu, kterou často navštěvují badatelé, pátrající v historii Frýdlantska. Z jejich studií vznikla již celá řada diplomových prací a knih. Z dalších našich sbírek je nutno se zmínit o památkách starého Frýdlantu, kolekci obrazů, erbů, mincí, odznaků, medailí a plaket, dále nábytku, hudebních nástrojích, hodinách, oděvech, nádobí porcelánovém, kameninovém, skleněném i kovovém, zbraních, střeleckých štítech, sakráliích, řemeslnických památkách a velké sbírce minerálů z Jizerských hor a Frýdlantska.

Uspořádali jsme již také řadu výstav. Např. ve spolupráci s Národním muzeem o životě Volyňských Čechů nebo dvě výstavy ve spolupráci s klubem vojenské historie „Rota Nazdar“ - a to o

čsl. armádě za 1. republiky a o čsl. odboji za 1. a 2. svět. války.

Naše muzeum se nachází ve 2. patře novorenesanční radnice z let 1893-1896 a je otevřeno úterý až neděle od 9 do 15 hodin.

Mgr. J. Černý

MUZEUM REKORDŮ A KURIÓZIT V PELHŘIMOVĚ

Pod tímto jednoduchým sloganem se skrývají pro návštěvníky okresního města věci mnohdy netušené a téměř s jistotou jinde nevidané. Ke svému přízvisku přišel Pelhřimov díky nadšencům z agentury Dobrý den, která si vybrala za svůj úkol registrovat neobvyklé a kuriózní lidské činy a sbírky, extrémní sportovní výkony a další aktivity vymykající se běžnému průměru. Postupem času si rostoucí množství ověřených a řádně zaregistrovaných údajů vyžádalo vznik České databanky rekordů, sloužící v současné době bezplatně všem zájemcům o informace z této oblasti. Po několikaletém úsilí se podařilo navázat spolupráci s redakcí Guinnessovy knihy rekordů v Londýně a od této spolupráce se nyní vyvíjí nové směry činnosti agentury.

K jednomu z nich patří i provoz Muzea rekordů a kuriozit - svým zaměřením jedné z mála institucí tohoto druhu v Evropě. Rozhodovacím orgánem se stala Nadace Muzea rekordů a kuriozit a vhodným objektem pro jeho fungování se ukázala být historická věž, sloužící v minulosti jako součást opevnění města známá pod názvem Jihlavská brána. Muzeum otevřelo své brány 1. července 1994 a stalo se postupem času nezaměnitelnou součástí turistických výletů a výprav z blízkého i dalekého okolí. Ve třech patrech expozice se díky sběratelům a výrobcům všeho možného a nemožného podařilo nashromáždit unikátní exponáty jinde na světě se nevyskytující. Pojdme se tedy podívat na exkurzi do světa miniatur i obřích věcí, siláků i akrobatů, výrobců nekonečných hlavolamů i kaskadérů padajících do osmdesátimetrových hlubin.

Hned po zdolání točitého kamenného schodiště čeká na návštěvníky první příjemné překvapení. Každá vstupenka je slosovatelná, a tak každý měsíc vyrážejí dva šťastlivci vylosování zástupcem Nadace Muzea rekordů a kuriozit s volným lístkem do Safari parku Gansendorf u Vídně, aby shlédli na několika kilometrech čtverečních zvířata všech kontinentů, umístěná ve volné přírodě. I ti ostatní ovšem nemusí být zklamáni, neboť dojmy z prohlídky muzea jsou jistě dobrou

náplastí na trochu smůly při výběru vítězů soutěže.

V prvním patře padne každému hned do oka třímetrový zubní kartáček, přesně zvětšená kopie běžného nástroje ústní hygieny. Pro fintily a fintilky jsou tu k vidění košile a kalhoty zhotovené z knoflíků, komfortní obleček vyrobený ze spínacích špendlíků nebo největší pyžamo na světě dlouhé devět metrů, do kterého se najednou může obléci až devadesát devět lidí. Obleky z knoflíků a špendlíků jsou samozřejmě také plně funkční a manekýnky agentury Dobrý den se v nich při některých příležitostech rády objevují na veřejnosti. Jedlíci a mlsalové si také přijdou na své, neboť mohou obdivovat největší české lízátko s průměrem přes 70 centimetrů, obraz Hradčan o rozměrech 120x200 cm vyrobený kompletně celý ze špaget, kolínek, makaronů a dalších asi šestnácti druhů těstovin, či největší lžička z jednoho kusu dřeva dlouhou přes dva metry. K úvaze je jistě donutí i fotografie dokumentující průběh pивní arény Mezinárodního festivalu rekordů a kuriozit a piva Budvar. Borci na nich zachycení patří ke špičce českých, moravských a slovenských „rychlöpíjanů“ a výkony pohybující se kolem jedné vteřiny na půllitr a necelých tří vteřin na litr piva si jistě zaslouží obdiv.

Kapitolou sami pro sebe jsou siláci. Na fotografiích i videozáznamech vidíte tahání osobních i nákladních automobilů v zubech, rukama,

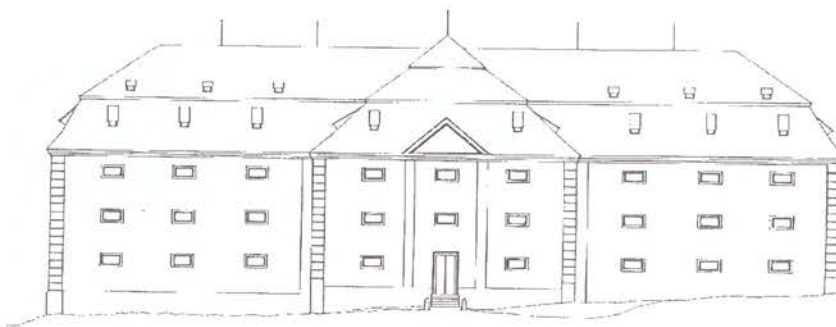

ušima, pozpátku i při chůzi po rukou, přejíždění člověka dodávkou při lehu na skleněných střepech

nebo tlačení auta oštěpem zapřeným do vlastního krku. Další kulturista si nechal vleže naložit na hrudník činku s 560-ti kilogramy a poté dokonce dubovou fošnu se 615-ti živé zátěže tvořené půvabnými středoškolskými studentkami. Výsledky trhacích rekordů Stanislava Nedorosta jsou vystaveny in natura a návštěvníci muzea tak mohou kroutit hlavou nad holýma rukama přetřhanými kabely od ledniček, silonovými vlasci a ocelovými strunami. Živě je také k vidění výsledek úspěšného pokusu v balancování pivních přepravek na bradě bez pomoci rukou. Ty poslední z dvaadvaceti beden padaly z výšky přes 10 metrů a je to na nich znát.

Z dalších exponátů jistě stojí za zmínku nejmenší český funkční motocykl, výškově srovnatelný s lahví piva a dosahující rychlosti až 55 km/h, nejdelší řetěz na světě vyřezaný z jednoho kusu dřeva, dlouhý osm a půl metru, nebo okovované, vyřezávané či drátované kraslice. Hodně ostrý zrak musíte mít na prohlížení miniatur. Sochy vyřezávané ze špejlí, malby na fazolích a rytiny na jehle jsou dílem pana Materny, k jehož extrémním výrobkům a zřejmě i výkonům atakujícím hranice lidských možností patří pomalované makové zrnko a socha vytvořená v uchu jehly.

Pouze na fotografiích se do tří místností vešla největší nerezová konvička na světě s objemem 640 litrů, obří pánvička s průměrem dna 2 metry a 240 centimetrů vysoká ručně pletená proutěná nůše. Pro tyto a mnohé další maxiexponáty bychom rádi v budoucnu vybudovali Park

obřích předmětů, aby mohly být společně obdivovány a vytvořily další zajímavou turistickou atrakci.

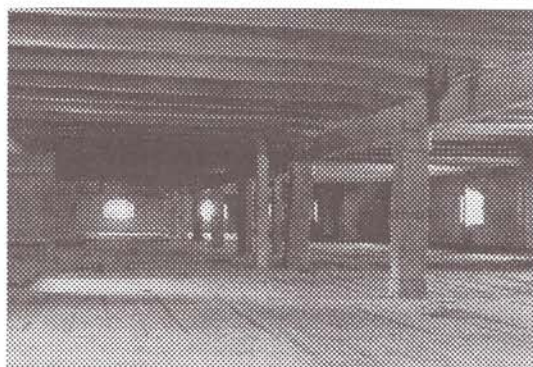
Procházka Muzeem rekordů a kuriozit pomalu končí a na řadu věcí jsme se prostě nestihli podívat. Nezbyvá vám, než toto opomenutí napravit a přijet se do Pelhřimova přesvědčit o pravdivosti předchozích údajů sami. V sezóně vás rádi přivítáme každý den, včetně sobot a nedělí, od 9 do 17 hodin, mimo sezónu kdykoli, na základě telefonické objednávky pro skupiny i jednotlivce.

ing. Josef Vaněk

Nadace Muzea rekordů a kuriozit

INFORMACE SEKRETARIÁTU AMG

- Vzhledem ke sníženému finančnímu příspěvku jsme byli nuceni přistoupit k dalšímu vydávání oborových adresářů pouze v elektronické formě. Než ale ve spolupráci s oddělením informací MZM vytvoříme takový databázový projekt, který by sloužil k Vaší spokojenosti, chtěli bychom upozornit hlavně členy přírodovědných komisí, že **Adresář přírodovědců** Vám může na disketu zkopírovat pí. dr. Květa Morávková, Severočeské muzeum Liberec, Masarykova 11, PSČ 460 01, tel.: 048/5108252, 5108283, fax: 048/5108319, e-mail: muzeumlib@falco.rslib.cz.
- Opětovně se na všechny příspěvatele Věstníku obracíme s prosbou, aby příspěvky delší než jednu stránku strojopisu pokud možno zasílali na disketách v libovolném textovém formátu. Pokud disketu označíte adresou muzea, obratem Vám ji vrátíme. Značně byste nám tak pomohli při zdlouhavé přípravě nových čísel našeho časopisu. Děkujeme.
- Pan Ing. Josef Šindelek se na nás obrátil se žádostí o zveřejnění informace o možnosti pronájmu objektu, jehož je majitelem. Jedná se o barokní zámeckou sýpku v obci Moravec u Žďáru nad Sázavou. Sýpka je památkově chráněný objekt a na jeho obnovu je rozpracován projekt v rámci programu zachrany kulturního dědictví, který zahrnuje postupnou obnovu celé budovy (v r. 1996 byla provedena oprava střechy) a dále předpokládá využití vnitřních prostor k archivním nebo obdobným účelům. Podlaží mají dostačující

únosnost, k budově je dobrý přístup vozidly (dálnice D1 - sjezd Velké Meziříčí), je v něm zavedena elektřina i telefon. Mimoto je sýpka položena na velmi pěkném místě na kopci, na okraji zámeckého parku. Celkem je využitelných 3.000 m² podlahové plochy, které představují 10.000 m³ obestavěného prostoru. Celý objekt je k dispozici k trvalému pronájmu za minimální nájemné (150,- Kč/m²/rok) a dále majitel nabízí další spolupráci při zabezpečování úprav budovy a její další údržby a obnovy. Smyslem pronájmu je především vhodným využitím umožnit další funkci a zachování této jedinečné kulturní památky.

Bližší informace podá majitel Ing. Josef Šindelek na telefonním čísle 05/53 13 85 (i fax).

- Redakce časopisu Stavba přichystala zvláštní číslo s názvem „Světlo a architektura III“, které je zaměřeno na osvětlování v památkových objektech, muzeích a galeriích. Zdarma jsme obdrželi cca 50 kusů této publikace. Pokud máte o časopis zájem, sdělte to prosím sekretariátu AMG - obratem Vám jej zašleme.
- **Změny telefonních čísel**
Prachatice, Prachatické muzeum:
tel. 0338/ 31 42 02, 31 14 19
fax: 0338/ 216 52

Louny, Galerie B. Rejta:

0395/3247 = 0395/ 65 32 47 (i fax)
0395/2634 = 0395/ 65 26 34 (GBR)
0395/94571 = 0395/ 697171 (Pam. síň Peruc)

Netolice, Muzeum JUDr. O. Kudrny
tel. 0338/ 32 42 51

Vodňany, Městské muzeum a galerie
tel. 0342/ 38 20 57

Muzeum (synagoga) Majerova
tel. 0342/ 38 20 51

Česká Lípa, Okresní vlastivědné muzeum

0425/ 22791 = 0425/ 82 41 45

0425/ 22843 = 0425/ 82 38 43

0425/ 22854 = 0425/ 82 41 46

0425/ 21582 = 0425/ 82 41 44

Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi

tel./fax 0455/ 42047 = 0455/ 620 650

tel. 0455/ 620 310 zůstává v platnosti

Krkonošské muzeum ve Vrchlabí

nové tel. číslo: 0438/ 285 111

ředitel M. Bartoš, tel.: 0438/ 285 710

- **Západočeské muzeum v Plzni** (tel. 019/ 72 20 170, fax 019/ 72 371 15) nabízí k okamžitému odprodeji 22 ks plně čalouněných trojdílných křesel modré barvy (šířka 155 cm).
Cena 1 ks 732,- Kč vč. 22% DPH
Celková cena vč. DPH (za 22 ks) = 16 104,- Kč

Semináře a konference

SEMINÁŘ KOMISE KONZERTVÁTORŮ, RESTAURÁTORŮ A KONZERVÁTORŮ

Ve dnech 1.-3.10 1997 proběhne v Teplicích seminář Konzervace a restaurování sbírkových předmětů - novinky z oboru.

Program bude asi takový:

8.00 - 10.00 Prezence účastníků, ubytování

10.00 - 10.20 Zahájení semináře

10.20 - 10.40 P. Moudrý, Historický ústav AČR, Praha: Povrchové úpravy československých chladných zbraní (1918-1939) a jejich restaurování

10.40 - 11.00 L. Fiala, OM Jindřichův Hradec: Konzervace a restaurování techniky a militárií s muzejním přístupem

11.00 - 11.20 Ing. M. Mrázek, Technické muzeum Brno: Restaurování sbírkových předmětů ze železných a neželezných obecných kovů

11.20 - 11.40 Ing. K. Kreislová, J. Vlčková, SVÚM a.s. Praha: 1. Chemické metody čištění

2. Postupy a výsledky ke stanovení kor. agresivity vnitřních prostor muzeí

11.40 - 12.00 Diskuse

12.00 - 13.00 Přestávka na oběd, ubytování

13.00 - 13.20 RNDr. A. Šilhová, Laboratoire d'Archeologie des Metaux, Nancy, Francie: Aplikace elektrolytických metod při restaurování bronzových předmětů a oloveného sarkofágu

13.20 - 13.40 M. Bursíková, Regionální muzeum Teplice: Rekonzervace a restaurování unikátního laténského meče

13.40 - 14.00 RNDr. M. Alberti, CSc., Katedra anorg. chemie PFF Masarykovy univerzity Brno: Aplikace fyzikálně chemických metod ke studiu chemických reakcí v reakčním systému plazma - kapalina generovaném vysokofrekvenční plazmou tužkou

14.00 - 14.20 Mgr. M. Klíma, Plazmochemická laboratoř PŘF Masarykovy univerzity Brno: Nová metoda konzervace archeologických a historických předmětů pomocí vysokofrekvenční plazmové tužky a jiné plazmochemické konzervační postupy

14.20 - 14.40 Ing. D. Perlík, Středočeské muzeum Roztoky u Prahy: Využití plazmochemického ošetření sbírkových předmětů ve Středočeském muzeu v Roztokách u Prahy

14.40 - 15.00 A. Havlínová, Středočeské muzeum Roztoky u Prahy: Optimalizace konzervačního postupu při zpracování železných archeologických sbírek

15.00 - 15.20 Přestávka

15.20 - 15.40 RNDr. I. Čejková, Národní muzeum Praha: Vliv odtryskávání různými abrazivy na povrch kovových předmětů

15.40 - 16.00 A. Daňková, Polabské muzeum v Poděbradech: Restaurování souboru renesančního skla zdobeného emailem

16.00 - 16.20 E. Rydlová, sam. restaurátorka, Janov n. N.: Restaurování korodovaného skla ze sbírky Sklářského muzea v Kamenickém Šenově

16.20 - 16.40 A. Komendová, Jihomoravské muzeum Znojmo: Lepení silikátů - průzkum, praxe, testy

16.40 - 17.00 PHDr. M. Šáškyová, Slovenské nár. múzeum Bratislava: Stav a smerovanie konzervátorských pracovišť v slovenských múzeach

17.00 - 18.00 Diskuse - problematika z jednotlivých pracovišť

20.00 Koncert folkové skupiny „Čtyrlístek“

2. října - čtvrtek. Exkurze.

8.00 - 18.00

Prohlídka nově instalovaných expozic Regionálního muzea v Teplicích v letech 1992 - 1997

1. Zámek Teplice: historické pokoje, expozice gotického a barokního umění, dějiny lázeňství, historické hodiny, mincovní kabinet, keramika a porcelán, archeologie

2. Prohlídka výstavy ke 100. výročí otevření muzea v Teplicích „Z muzejní pokladnice aneb odhalená tajemství“

3. Návštěva konzervátorských dílen

4. Prohlídka zámku v Duchcově

5. Návštěva muzea v Krupce (pobočka teplického muzea), kde jsou instalovány expozice: historie města Krupky a těžby cínu, příroda severozápadních Čech, geologie

6. Prohlídka barokního poutního kostela Bolestné Matky boží v Bohsudově

20.00 Společenský večer s hudbou v hotelu „Panorama“

3. října - pátek

9.00 - 9.20 P. Janda, Moravská galerie Brno: Příklady etického přístupu v oboru restaurování nábytku

9.20 - 9.40 Mgr. A. Lacová, V. Jankovská, SNM - etnografické, Martin: Reštaurovanie drevenej polychromovanej barokovej plastiky (využitie počítačového tomografu RCT - v rámci restaurátorského prieskumu)

9.40 - 10.00 Ing. I. Kučerová, VŠCHT Praha: Studie prostředků používaných pro zpevnování dřeva metodou vakuové impregnace

10.00 - 10.20 Ing. M. Mrázek, CHEPOL s.r.o., Vizovice: PREVENTOL SECUR C 30 - prostředek proti dřevokazným a dřevozbarvujícím houbám a plísním

10.20 - 10.40 Ing. L. Ješátko, ATF s.r.o., Ledec nad Sázavou: Mobilní digestoře, univerzální zařízení pro restaurátorské a konzervátorské práce. Představení exponátu MD 253 s praktickou ukázkou

11.00 - 11.20 R. Buřil, Ahlborn, měřicí a regulační technika s.r.o., Praha: Výstavka a předvádění přístrojů pro měření teploty a vlhkosti, rychlosti proudění, osvětlení a pod.

11.20 - 11.40 Ak. mal. K. Pirklová, Restaurátorské ateliéry Praha: Některé problémy při restaurování textilních památek

11.40 - 12.00 Ak. mal. Z. Kuželová, UMPRUM Praha: Textil v muzejních sbírkách

12.00 - 13.00 přestávka na oběd

13.00 - 13.20 V. Majerová, Regionální muzeum Teplice: Restaurování panenky s biskvitovou hlavíčkou

13.20 - 13.40 K. Vraná, Středočeské muzeum Roztoky u Prahy: Konzervace eneolitické zásobnice

13.40 - 14.00 PhDr. F. Křivánek, soukromý restaurátor, Litoměřice: Provádění dokumentace restaurátorských prací videotechnikou

14.00 - 14.20 Mgr. P. Holman, FF MU Brno: Současná konzervátorská literatura

14.20 - 14.40 M. Bursíková, Regionální muzeum Teplice: Zkušenosti z realizace nových expozic v teplickém muzeu

14.40 Diskuse a závěr semináře

Kontaktní adresa: Miluše Bursíková (tel. 0417/ 23 577, 25 085) Regionální muzeum, Zámecké nám. 14, Teplice, PSČ 415 01

PRACOVNÍ SKUPINA PRO POČÍTAČE

Milí přátelé,

jak jste se při četbě letošního druhého dvojčísla Věstníku dozvěděli, vznikla při Asociaci nová pracovní skupina výpočetní techniky. Abych pravdu řekl, termín výpočetní technika mně zní trošičku přežile, ale budiž (řečeno s uživateli MACů).

Vzhledem k tomu, že jsem byl zvolen za jednoho ze tří prvních členů, dovoluji si přičinit tento článek, jež by měl být jednak pozváním pro všechny "postižené" počítačovým virem ke spolupráci, jednak by měl přinést první konkrétní nabídku.

Základní informace o náplni práce a cílech skupiny jste si již přečetli ve Věstníku. Není to málo a bude jistě nějakou dobu trvat, než se práce rozběhne. K tomu, aby skupina mohla skutečně efektivně pracovat, musí být splněny tři základní podmínky:

1. Rozšíření počtu členů skupiny
2. Chuť pracovat
3. Kvalitní spojení

Chci tedy touto cestou pozvat všechny ty, kterým se počítač stal nerozlučným přítelem a pomocníkem ke společné práci. Vaše dopisy budu očekávat na adrese:

Krasimír Damjanov, Moravské zemské muzeum,
Dokumentační centrum,

Kapucínské nám. č. 8, tel.: 05-42321205/kl. 212,
fax:05-42210493,

e-mail: mzm@mzm.anet.cz,
případně icom@mzm.anet.cz.

I na stránkách Věstníku se již několikrát pertraktovala problematika vztahu Internetu a muzeí. Nechci se teď zabývat otázkami jako zda vůbec muzea na Internet, jak vytvářet webovské stránky, čemu dávat přednost apod. Mým cílem je odstartovat první projekt „kompjútrové“ skupiny. V článku ing. Durmonové víte o nabídce MZM vystavit webovské stránky českých muzeí na internetovském serveru fakulty informatiky v Brně. V zájmu kompatibility a obecné využitelnosti informací navrhujeme vytvoření jednotného formuláře, z něhož by (při samozřejmém zachování originality) muzea vycházela při tvorbě svých domovských stránek. Při práci na webovské aplikaci jsme měli na mysli jednak běžného uživatele, jednak také odborníka, který se chce dozvědět co nejvíce o zaměření muzea, jeho výzkumné činnosti, edicích apod. Vnitřní provázanost jednotlivých informací je na rozhodnutí každého muzea.

Po analýze činností a předpokládaných požadavků návštěvníka naší domovské stránky jsme dospěli k formuláři, který zájemcům rádi předložíme k diskusi. Uvítáme každý názor. Pište, volejte, mejlujte.

Krasimír Damjanov

NOVÉ STÁLÉ EXPOZICE

NOVÁ STÁLÁ EXPOZICE NÁRODNÍHO MUZEA

Dne 18. září 1997 bude otevřena EXPOZICE historických lékáren v Nerudově ulici č. 32 (Praha 1).

Zatímní telefon : 02/ 53 10 09

V průběhu září nové číslo : 02/ 57 31 09 61

Otevřeno: úterý - pátek 12 - 18 hodin
sobota, neděle 10 - 18 hodin

Vstup ve skupině maximálně 30 osob.

Vstupné: dospělí 20,- Kč, školní skupiny 5,- Kč

Poplatek za filmování a fotografování 20,- Kč

Národní muzeum si touto formou dovoluje představit část sbírky starého lékárenství, která čítá několik tisíc položek. Vznikla před více než sto lety díky velkorysým darům českých lékárníků a muzeum ji rozšiřovalo i během 20. století. Návštěvníci se seznámí s lékárenstvím v českých zemích od renesance po 19. století, součástí expozice je i mobiliář lékárny „U zlatého lva“.

POZVÁNKA NA VÝSTAVU

Z POKLADŮ LITOMĚŘICKÉ DIECÉZE III. - UMĚLECKÉ ŘEMESLO OSMI STOLETÍ

Výstavu pořádá Galerie výtvarného umění v Litoměřicích ve spolupráci s Litoměřickým biskupstvím a s Uměleckoprůmyslovým muzeem v Praze, výstava proběhne od 25.9 do 30.11 1997 v GVU v Litoměřicích a od 28.1 do 30.3 1998 v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze.

Tématem výstavy je reprezentativní přehled chrámového umění (tj. liturgického náčiní, náradí a devocinálií) s ukázkami mobiliáře z kostelů, far, zámeckých kaplí a klášterů spolu se sbírkami uměleckého řemesla ze sídel církve a šlechty na území litoměřické diecéze. K shlédnutí bude exkluzivní výběr kolem 260 umělecky a ikonograficky cenných prací od doby románské po historismus, zvláště řemesel luxusních a typických pro církev (práce zlatnické, řezbářské, vyšivačské, konvářské a zvonařské, knihařské, drobná plastika, klášterní práce, poutní upomínky ze skla, devoční grafika). Tři čtvrtiny exponátů pocházejí z kostelů, ostatní zapůjčila muzea a městské úřady.

K výstavě vychází katalog v rozsahu 160 stran textu. Úvodní stati pojednávají o dějinách litoměřické diecéze, jejích řeholních řádech, poutních místech a náboženských bratrstvech, hlavní stať o uměleckých řemeslech ve službách církve napsala dr. Dana Stehlíková, která také se čtyřmi spoluautory zpracovala katalogovou část. Nechybí ani slovníček 70 zlatníků, konvářů, zvonařů, malířů a jejich značek, stejně jako přehled odborného církevního názvosloví. Text doplňuje nová mapa litoměřické diecéze se všemi kostely a kláštery, 100 černobílých a 16 barevných obrazových příloh a pochopitelně cizojazyčná resumé. Katalog je pojat jako příručka chrámového umění, která populárně naučným testem i obrázky pomůže k poznávání a určování předmětů muzejníkům i laikům. Publikaci lze objednat na adrese: Galerie výtvarného umění v Litoměřicích, Michalská ul. 7, 412 01 Litoměřice, fax 0416/ 73 23 83.

(podle zaslaných materiálů)

STŘEDOČESKÉ MUZEUM ROZTOKY U PRAHY DÝMKY A TABÁK ZE SBÍREK MUZEÍ

Kouření představuje již po více než čtyři století jeden z nejozšířenějších požitků i neřestí

zároveň. Jeho významným atributem se stala dýmka, která za několik staletí své existence byla nejen vyhledávanou kuriozitou, raritou, ale i vzácným předmětem a uměleckým dílem. Oscilovala mezi několika polohami: bývala považována za kultovní předmět, potřebnou věc, kuriozitu, ale i banalitu a kýč, podle toho, komu patřila a jaká jí byla v určité době věnována pozornost. Mezi kuřáckými potřebami, jakými jsou masově vyráběné doutníky a především cigarety si uchovala pečeť individuality, módního doplňku či odznaku příslušnosti k určité společenské vrstvě. Není proto divu, že mezi nejruznějšími kuřáckými potřebami našla místo takřka v každé muzejní sbírce. Tím více překvapí skutečnost, jak poměrně malá pozornost jí byla dosud v muzeích věnována. Jen málokdy jsou dýmky v našich sbírkách blíže datovány a určeny. Teprve v posledních letech se, v souvislosti se zájmem o všední život v minulosti, objevují častěji výstavy s touto tematikou. Jedna z prvních byla v roce 1981 v roztockém muzeu. Jestliže se vracíme k tomuto tématu znovu, je to proto, že si uvědomujeme jeho přitažlivost i kulturně historický význam. Také nyní zůstává hlavním zájmem upozornit na zajímavost kuřáckých potřeb, nikoli dělat reklamu kouření, které, jak víme všichni, škodí zdraví. Výběr ze sbírek muzeí může tak proto jen znovu upozornit na zajímavé téma, kterému se ve světě věnují specializované instituce.

PhDr. Miloslav Vlk

VZHŮRU DO SVĚTA TELEKOMUNIKAČNÍHO DIALOGU

Regionální muzeum v Jílovém u Prahy ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně zvou všechny zájemce na výstavu s názvem „Telefon, co ustříhla mu šňůru...“

Výstava dokumentuje vývoj telefonu od jeho vzniku po současnost. Má příležitost ukázat návštěvníkům kontrast staré a nové telefonní a telekomunikační techniky. Původní Bellův vynález se za 120 let změnil v malý computer. S dynamickou změnou v principu koresponduje i vývoj designu. Souběžně s touto hlavní linií nabízí výstava pohled na některé principy telefonní a telekomunikační techniky.

Pomocí názorných exponátů a panelů se může návštěvník seznámit s funkcí některých přístrojů tak, aby pochopil jejich princip. Může vedle sebe spatřit rotační a tlačítkovou číselnici, domácí telefon používaný v šedesátých letech a naproti

tomu domácí videotelefon dneška. Na obou přístrojích si může zkoušet navázat spojení a na vlastní kůži zažít změnu čtyřiceti let vývoje. Z případného zasnění může výstava svého návštěvníka vrátit do reality dnešních dnů. Na jejím konci si můžeme zavolat z telefonního automatu.

Výstava chce přimět návštěvníka k zamyšlení nad důležitostí vzájemného dialogu. Nikoli bez telefonu, ale bez tohoto dialogu bychom dnešní hektickou dobu telecomputerové civilizace snad ani nemohli přežít. Telefon nám chce toto dorozumívání pouze usnadnit. Pokud se staneme závislí na technických vymoženostech, nebude sloužit technika nám, ale my jí. Telefon v kapse saka se pak stane těžkým balvanem, který budeme vláčet s sebou. Technické muzeum v Brně se snaží seznamovat lidi nejen s krásou staré techniky, ale ukázkou dovedností našich předků upozornit na důležitý význam správného vztahu člověka k technickému pokroku.

-podle došlých materiálů-

MUZEUM MĚSTA ÚSTÍ NAD LABEM ČÍNSKÉ UMĚLECKÉ ŘEMESLO

Ve čtvrtek 15. května byla za přítomnosti kulturního rady Velvyslanectví Čínské lidové republiky v ČR pana Zhang Deshenga a tajemníka Kulturního oddělení Velvyslanectví Čínské lidové republiky v ČR pana Gao Xiao-chuana v Muzeu města Ústí nad Labem zahájena výstava „Čínské umělecké řemeslo“. Slavnostní zahájení výstavy se uskutečnilo s finanční podporou Komerční banky a.s., pobočky v Ústí n. L. Výstava je umístěna ve druhém patře Muzea města Ústí n. L. v prostorách, které byly v letošním roce nově rekonstruovány a rozšířily tak výstavní plochy muzea o dalších více než 180 m².

Výstava představuje poměrně rozsáhlý výběr ukázek soudobého tradičního uměleckého tradičního řemesla a kvalitních kopií ze sbírek Velvyslanectví ČLR v Praze a svým způsobem navazuje na obdobnou, i když rozsahem podstatně menší výstavu, která se v našem muzeu konala před třemi lety. Součástí výstavy je několik zajímavých kolekcí: je to například soubor keramiky z Guizhou v jihozápadní Číně, kterému dominuje velká keramická socha „Bohyně květin“, jsou zde ukázky starověkého bronzového nádobí, největší výstavní místnost je pak věnována kolekci maleb tuší s typickými přírodními nebo krajinnými motivy.

Velmi těžko představitelnou uměleckou náročnost pro nás reprezentuje několik drobných skleněných lahviček, které jsou zdobeny vnitřní malbou pod sklem, nebo pečlivě zpracované hedvábné výšivky s portréty koček. Skupina čtrnácti figur v bohatých kostýmech pak uvádí návštěvníky mezi klasické postavy tradiční pekingské opery.

Výstavu doprovází více než dvě desítky čínských malovaných draků, kteří se zčásti vznášejí nad hlavami návštěvníků. Můžeme mezi nimi nalézt dravé ptáky, velké motýly nebo vážky, zlaté rybky, bůžka letícího na okřídleném tygru nebo bůžka na kohoutovi. Součástí výstavy je i soubor fotografií, na kterých jsou zachyceny různé historické podoby domů a obydlí z celé Číny.

Mgr. Václav Houfek

SVĚTOVÁ PUTOVNÍ VÝSTAVA V UHERSKÉM BRODĚ GUIDO BOGGIANI - FOTOGRAF

Výstava uměleckých fotografií Guida Boggianiho (1861-1901) bude slavnostně otevřena vernisáží v pátek 3. října v 17.00 hodin v Muzeu J.A. Komenského. Prostor Ateliéru muzea bude zaplněn originálními záběry zachycujícími portréty a krajinu jihoamerických indiánských kmenů na přelomu minulého století (1897-1901) v oblasti hranic Brazílie a Paraguaye.

Fotografické zvětšeniny (přes 90 kusů velkých rámovaných černobílých zvětšenin z původních skleněných negativů) pořídil Pavel Frič, potomek našeho cestovatele Alberta Vojtěcha Friče (1882-1944). Pavel Frič je zároveň za organizační pomoci dr. Yvonne Fričové realizátorem výstavy. Výstava se poprvé ve své předpremiéře uskutečnila na letošní pražské INTERKAMERE (označena jako nejzajímavější projekt), kde sklídila znamenitý úspěch. Její světová premiéra proběhla v Brně v červnu 1997. Výstava již dále navštívila Cheb, v Praze byla znovuinstalována v Novoměstské radnici, nyní přichází do Uherského Brodu.

Pavel a Yvonna Fričovi s úspěchem zajišťují její uvedení v severských evropských zemích (Finsko, Norsko, Švédsko), uvažuje se o Itálii a především Brazílii, kam svými náměty patří především. V záměru autorů je nejen uvedení výstavy po celém světě, ale také upozornit na Guida Boggianiho jako na fotografa, který si zaslouží své pevné místo v dějinách fotografie.

Možnost shlédnout výjimečné práce, které si činí ambice na světové uznání se naskytá

v Muzeu J.A.K. v Uherském Brodě každému, kdo má zájem o fotografii, výtvarné umění, cestování, život exotických kmenů a vůbec všem, kdo mají zájem o nevšední podívanou na neobyčejné obrazy života na Zemi.

-Asc-

OKRESNÍ MUZEUM V ČESKÉM KRUMLOVĚ
MONIKA MISSLBECK - obrazy, objekty

Ve spolupráci s firmou Milkwood International Inc. zahájilo vernisáží v neděli 31.8 1997 českokrumlovské muzeum výstavu americké výtvarnice, jejíž rodinní předkové pocházeli z Čech - kdo by neznal sochaře Josefa Václava Myslbeka !

Monika Misslbeck se narodila roku 1945 v Pasově, vystudovala v pedagogickém institutu v Ausburgu. Začínala v modelářské dílně stavební firmy svého otce, působila také v mnichovském uměleckém ateliéru Zollner. Roku 1982 přesídlila do New Yorku, což vedlo k výrazné změně umělecké tvorby.

Je považována za neoexpresionistku v duchu německé tradice, dává přednost abstrakci s využitím přírodních materiálů (dřevo, hlína, kosti).

Vystavuje především v USA, ale nezanebdává ani evropské galerie. V Čechách se objevila zatím pouze jedinkrát - v Domě umění v Českých Budějovicích. V Českém Krumlově potrvá její výstava do 30. září.

VÝSTAVNÍ KALENDÁŘ

Benešov

Galerie výtvarného umění

Osobnosti soudobého českého grafického designu

25.8.1997 - 27.9.1997

Grafický design Jana Solpery

6.10.1997 - 15.11.1997

Beroun

Muzeum Českého krasu v Berouně

Nová stálá expozice:

Živá příroda Českého krasu - Geologicko-paleontologická expedice Barrandien - Jeskyně a jeskyňáři v Českém krasu - Český kras a člověk

Integrovaná střední škola technická Beroun - Závodí - pokračovatelka Odborné školy hospodářské. 1987 - 1997

30.9.1997 - 16.11.1997

Hořovice - zámek

Umělecká litina na Podbrdsku

dlouhodobá výstava 1997

Muzeum Žebrák

185 let ochotnického divadla v Žebráku

29.4.1997 - 30.9.1997

Blatná

Městské muzeum

"Hudba na blatenském zámku"

4. ročník cyklu koncertů

9.5.1997 - 17.10.1997

Brandýs nad Labem

Okresní muzeum Praha - východ

Arnoldiovský dům

Rostliny v homeopatii

11.9.1997 - 12.10.1997

Brno

Moravská galerie Brno

Mistodržitelův palác

Vanitas

19.6.1997 - 2.11.1997

Pražákův palác

Něžným očima

11.9.1997 - 9.11.1997

Uměleckoprůmyslové muzeum

Jindra Víková - Keramika z let 1970, 1996

2.9.1997 - 2.11.1997

Expodesign architekta Emila Zavadila

18.9.1997 - 9.11.1997

Moravské zemské muzeum

Dětské muzeum

Muzikanti, co děláte?

6.3.1997 - 30.9.1997

Dietrichsteinský palác

Turmalín, kámen mnoha podob

do 1.12.1997

Muzeum města Brna

Nová stálá expozice:

Špilberk - žalář národů (unikátní doklady a sbírkové předměty ukazující život špilberských kriminálních a politických vězňů, zejména francouzských a vídeňských revolucionářů (J. B. Drouet), italských karbonářů (S. Pellico), krakovských revolucionářů i uherských jakobínů - Galerie Muzea města Brna - obnovná instalace jedinečných sbírek výtvarného umění. Poprvé po padesáti letech bude zde možno shlédnout vzácný soubor plastik předního moravského barokního sochaře Ondřeje Schweigla, v expozici věnované umění 20. století budou vystaveny obrazy a sochy významných moravských umělců Antonína Procházky, Jaroslava Krále, Františka Foltýna a dalších.

Současné výtvarné umění

24.9.1997 - 2.11.1997

Bruntál

Muzeum v Bruntále

Ferdinand Krumholz - život a dílo

18.7.1997 - 28.9.1997

Život na statku

3.9.1997 - 26.10.1997

Česká Lípa

Okresní vlastivědné muzeum

T. G. M. nekrologium

13.9.1997 - 28.9.1997

Pestrý talíř aneb historie kulturních rostlin

24.9.1997 -

Jde o život - výstava výtvarných a literárních prací onkologických pacientů ČR

24.9.1997 - 10.10.1997

Keltské sdružení Keltoi

1.10.1997 - 3.11.1997

Megalitické objekty v Čechách

8.10.1997 - 9.11.1997

Česká Skalice**Muzeum Boženy Němcové****ve spolupráci s Textilním muzeem**

Dana Holá-Chorvátová - kresby, grafika, koláže, textil

14.9.1997 - 19.10.1997

Česká Třebová**Galerie Ještěř**

Aleš Lamr - malíř, grafik, sochař

od 1.9.1997

České Budějovice**Jihočeské muzeum**

In memoriam. Prof. PhDr. Stanislav Cířka, CSc. 1927-1997

do 30.9.1997

Vzhůru do pravěku

červenec - prosinec 1997

Zámožská platidla

do 31.12.1997

Telegraf, telefon, rádio

18.8.1996 - 2.12.1997

Mikulášské pečivo z perníku

4.1.1997 - 31.12.1997

Šumava na starých pohlednicích

od 5.3.1997

Portrétní tvorba českobudějovického fotoateliéru Václava

Vlasáka

15.5.1997 - 31.12.1997

Výstava hub

15.9.1997 - 21.9.1997

Historická budova

Barevný svět minerálů

29.4.1997 - 31.12.1997

Český Krumlov**Okresní muzeum**

Českokrumlovsko ve světle archeologických nálezů (1250-1700)

do konce roku 1998

Historické hodiny ze sbírek muzea

14.9.1996 - 31.12.1997

Monika Misslbeck - Obrazy a objekty

31.8.1997 - 30.9.1997

Most na Horní bráně - tři varianty opravy

1.9.1997 - 30.11.1997

Horní Planá

"Šumavské muzeum v Horní Plané"

5.4.1997 - 30.9.1997

Rodný domek A. Stiftera Horní Planná

Stifterův hvozd

10.6.1997 - 31.10.1997

Český Těšín**Muzeum Těšínska**

"Zpráva o strašné žezí - Jak se rodila třicetiletá válka"

10.6.1997 - 30.9.1997

Haviřov, výstavní síň Musaion

Dudy v Čechách, na Moravě a ve Slezsku

6.9.1997 - 16.11.1997

Památník životické tragédie, Haviřov - Životice

Děla v průběhu staletí

4.2.1997 - 31.12.1997

Dačice**Městské muzeum a galerie****Nová stálá expozice:**

Výběr z grafické tvorby Maxe Švabinského/ České výtvarné umění 19. a 20. století

Grafické techniky

30.8.1997 - 1.10.1997

Děčín**Okresní muzeum**

Jaroslav Valečka - Obrazy a plastiky

od 10.9.1997

Domažlice**Muzeum Chodska v Domažlicích****Galerie bratří Špillarů**

Jan Šebek - obrazy

4.9.1997 - 29.10.1997

Leny Aarse - Obrazy

5.11.1997 - 30.11.1997

Církevní gotika domažlického okresu

od 22.5.1997

Muzeum Jindřicha Jindřicha

Chodský kroj a jeho součásti

27.5.1997 - 15.10.1997

Frydek-Místek**Muzeum Beskyd****Nová stálá expozice:****Frydecký zámek**

Trienále smaltu

18.9.1997 - 2.11.1997

Národní park zrozený za ostnatým drátem

16.10.1997 - 2.3.1998

Havlíčkův Brod**Galerie výtvarného umění**

J. Malátová - plastika, J. Víchová - tapiserie, M. Vohlídalová - tapiserie

18.7.1997 - 5.10.1997

Hluboká nad Vltavou**Alšova jihočeská galerie****Bechyně - Oddělení keramiky AJG**

Modrobílý porcelán - zboží z Dálného Východu

do 28.9.1997

Od tradice k novým formám (symposia keramiky 1966-96)

do 28.9.1997

Č. Budějovice - Dům AJG

Miroslav Štolfa - obrazy

18.9.1997 - 19.10.1997

Hodonín**Masarykovo muzeum****Nová stálá expozice:**

Národní kulturní památník Mikulčice - Valy: Velká Morava

Hledám zdobený talíř

11.8.1997 - 28.9.1997

Borneo

3.10.1997 - 16.11.1997

Horažďovice**Městské muzeum****Nová stálá expozice:**

Obrazy akademika Jaroslava Němce

červen - září 1997

135 let pěveckého spolku Prácheň

červen - září 1997

Cestovatel Richard Storch

červen - září 1997

Jindra Čapek - ilustrace

26.8.1997 - 30.9.1997

Hradec Králové**České farmaceutické muzeum**

Naděžda Synecká - Koně

27.10.1997 - 15.11.1997

Galerie na mostě

František Peterka - grafika

15.9.1997 - 4.10.1997

Muzeum Východních Čech*"Houpy hou, aneb kočárky a vozítka, pro panenky, pro dítku".
Prodloužena.*

15.5.1997 - 28.10.1997

"Blbě, ale naše..." - koláže a bublináže Pavla Taussiga

od 27.6.1997

Grand Prix 96' - architektonická soutěž

8.9.1997 - 21.9.1997

*Příroda očima cestovatele a ornitologa - fotografie B. Peška a
I. Tláskala*

od 11.9.1997

Houby

25.9.1997 - 28.9.1997

Karel Janoušek - obrazy a objekty

od 25.9.1997

Cheb**Chebské muzeum**

Hradý a zámky na Chebsku spatřené

září - listopad 1997

Čin ze sbírek Chebského muzea

červen - září 1997

Chomutov**Okresní muzeum**

Cechy

- od 12.6.1997

Obrazy - Žáček

28.8.1997 - 20.9.1997

Hodiny, numismatika

9.10.1997 - 31.12.1997

Radnice

T.G.M. - 60. výročí

4.9.1997 - 31.10.1997

Chrudim**Muzeum loutkářských kultur**

Svět polské Szopky

od 1.4.1997

František Valena - portrét výtvarníka

od 1.4.1997

Jiří Holý

18.9.1997 - 19.10.1997

Betlémy ze sbírky Františka Valeny

23.10.1997 - 15.2.1998

Okresní muzeum

Zdenka Burghauserová - Obrazy

11.9.1997 - 19.10.1997

Janovice nad Úhlavou**Galerie Klatovy - Klenová**

Václav Fiala - Sedmý prostor a jiné práce

24.8.1997 - 28.9.1997

Pavol Binder - kresby, objekty. Danuta Binderová - kresby

31.8.1997 - 30.10.1997

Galerie U bílého jednorožce, Klatovy

Dialogy IV (slovenští výtvarníci)

16.9.1997 - 16.11.1997

Vila manželů Kotrbových

Vilma Vrbová - Kotrbová - obrazy, kresby

do 30.11.1997

Jihlava**Muzeum Vysočiny**

Otakar Marcin - sochy, restaurování

říjen - listopad 1997

Výstava hub

září - říjen 1997

Jindřichův Hradec**Okresní muzeum**

200 let Landerasovy tiskárny

14.6.1997 - 30.9.1997

Klatovy**Okresní muzeum**

Podzimní aranžování

30.9.1997 - 9.11.1997

Martin Milfort - fotografie

30.9.1997 - 9.11.1997

Kolín**Regionální muzeum v Kolíně**

František Kmoch

16.6.1997 - 31.10.1997

Etnografická výstava

4.9.1997 - 28.9.1997

Co bylo před pračkami

4.9.1997 - 29.9.1997

*René Hrala - Duchovní fotografie, Lubomír Beran - Obrazy a
plastiky ze dřeva*

4.9.1997 - 28.9.1997

Naši předkové očima antropologie

19.9.1997 - 31.10.1997

Expedice Malé Antily

2.10.1997 - 30.11.1997

Muzeum Kouřimska v Kouřimí

Keramika Terezy Divišové (prodejní)

18.9.1997 - 5.10.1997

Muzeum lidových staveb v Kouřimí Josef Einman - fotografie z cyklu "Detaily lidového
stavitelství"

12.9.1997 - 26.10.1997

Kresby a obrazy lidové architektury

12.9.1997 - 26.10.1997

Podlipanské muzeum v Českém Brodě

Kamil Prudil - Obrazy

16.9.1997 - 10.10.1997

Jaroslav Procházka - Obrazy a grafika

18.9.1997 - 17.10.1997

Kopřivnice**Muzeum Fojtství a Technické muzeum**Za potomky Ignáce Šustaly aneb TEXAS - země osamělé
hvězdy

11.8.1997 - 5.11.1997

Kroměříž**Muzeum Kroměřížska****Galerie v podloubí**

Umění je stav duše - práce klientů psychiatrické léčebny

18.9.1997 - 2.11.1997

Malá galerie

Košíkářské výrobky z depozitářů Muzea Kroměřížska
září 1997

Zámek v Chropyni

Světci v lidovém kalendáři
1.5.1997 - 30.9.1997

Kutná Hora

Okresní muzeum

Ohlédnutí v půlstoletí - dílo Jitky Jelínkové
2.8.1997 - 30.9.1997

Kutná Hora - město věčné inspirace
5.9.1997 - 31.10.1997

Lanškroun

Městské muzeum

Moderní malířství II. poloviny 20. století
13.9.1997 - 31.1.1998

Město Lanškroun a hudba v rámci oslav 50. výročí ZUŠ v Lanškrouně
20.9.1997 - 31.10.1997

Poezie a krása - Symbolismus a secese ve výtvarném umění
20.9.1997 - 9.11.1997

Dětské ilustrace - Josef Paleček
8.11.1997 - 28.2.1998

Liberec

Oblastní galerie

Naděžda Plíšková - grafiky, kresby
18.9.1997 - 2.11.1997

Jiří Karas - výběr z celoživotního díla
18.9.1997 - 2.11.1997

Severočeské muzeum

Taras Kuščynskij - Fotografie
4.9.1997 - 16.11.1997

Historie a současnost protichemické brigády České armády v Liberci
13.9.1997 - 2.11.1997

Lidový šperk
od 11.11.1997

Mariánská Týnice - Kralovice

Muzeum a galerie severního Plzeňska

Kamnové kachle z muzejních sbírek
15.5.1997 - 31.10.1997

Lidová architektura severního Plzeňska
15.9.1997 - 30.11.1997

Mladá Boleslav

Okresní muzeum

Malovaný lidový nábytek a výšivky
19.6.1997 - 7.10.1997

Dějiny oštěpu ve světle archeologických nálezů a historických pramenů
2.10.1997 - 30.11.1997

Germáni v Pojizeří - nejvýznamnější předměty z archeologických výzkumů
2.10.1997 - 30.11.1997

Muzeum Bělá pod Bezdězem

Práce dětí z Jedličkova ústavu v Praze
září 1997

Poklady depozitářů
květen-září 1997

Muzeum Benátky nad Jizerou

Tycho de Brahe a Benátky
9.4.1997 - 2.11.1997

Jan z Werthu a jeho doba - život a kariéra vojenůdce z třicetileté války
9.4.1997 - 2.11.1997

Heraldika Mladoboleslavska
3.7.1997 - 5.10.1997

Šikovné ruce - ruční práce benáteckých žen
9.10.1997 - 2.11.1997

Náchod

Okresní muzeum

FOTOGRAFIE '97
září-říjen 1997

Pevnost Dobrošov

Československá armáda doby první republiky
v sezóně 1997

Netolice

Muzeum JUDr. Otakara Kudrny

Jan Pešťák
1.8.1997 - 30.9.1997

Nová Paka

Městské muzeum

Spiritismus v Podkrkonoší
od 31.5.1997

Litevská grafika
6.9.1997 - 28.9.1997

Nové Město na Moravě

Horácké muzeum

Nová stálá expozice:

Paměť kamene
Vítej na svět dětátka
1.7.1997 - 28.9.1997

"Na ptáky jsme krátcí" - 10 let ornitologické sekce při CHKO
Žďárské vrchy
od 1.7.1997

od 1.7.1997

Olomouc

Vlastivědné muzeum v Olomouci

Škola za starých časů
3.6.1997 - 28.9.1997

Zbraně v pravěku a ranném středověku
2.7.1997 - 21.9.1997

Jarmila Krečmanová - keramika
30.9.1997 - 19.10.1997

Přemyslovský palác

Otilie Šuterová - Demelová: Plastiky, reliéfy, kresby
25.6.1997 - 16.11.1997

Opava

Slezské zemské muzeum

Stará řemesla
do 30.9.1997

Matice opavská - Matice slezská
do 30.9.1997

Stará řemesla
od 6.2.1997

Svatý Vojtěch
od 4.9.1997

Jaroslav Klápště - malba, grafika
od 20.9.1997

Památník Petra Bezruče
Bezručovská exlibris
od 12.9.1997

Ostrava**Ostravské muzeum**

Drahé kameny v pravěku Slezska a Moravy
14.7.1997 - 20.9.1997

Výtvarné výstavy "V-klubu" : 31.7-24.8 R. a Š. Mleczkovi,
28.8-26.10 R. Štafa
31.7.1997 - 26.10.1997

Pardubice**Východočeské muzeum**

Nové přírůstky ve sbírkách muzea
3.10.1997 - 31.12.1997

Rytířské sály Pardubického zámku
od 3.10.1997

Písek**Prácheňské muzeum**

Židovské památky - fotografie (P. Nozar)
říjen 1997

Mezinárodní Bienále kresleného humoru Písek 1997
2.9.1997 - 28.9.1997

Josef Jaromír Tokstein a kreslený film
5.9.1997 - 28.9.1997

Archeologický výzkum Písku
1.10.1997 - 30.10.1997

Galerie PM

Vladimír Komárek - obrazy, grafika
2.10.1997 - 29.10.1997

Pízeň**Západočeské muzeum**

Národopisné muzeum, nám. Republiky 13
Litina a smalt v domácnosti 19. a 20. století
červen - září 1997

Poděbrady**Polabské muzeum**

Hodiny a hodinky,
22.7.1997 - 30.9.1997

Příroda objektivem S. a M. Líznerových
6.9.1997 - 26.9.1997

Galerie Melantrich, Rožďalovice
M. Kubišta - Obrazy
13.9.1997 - 5.10.1997

Muzeum B. Hrozného v Lysé nad Labem
Šporkovské inspirace
13.9.1997 - 12.10.1997

Vlastivědné muzeum Nymburk

Nymburk a pivovarnictví
14.8.1997 - 28.10.1997

Polička**Městské muzeum a galerie**

Návrhy na novostavbu muzea B. Martinů v Poličce
13.9.1997 - 30.11.1997

Polička ve starých a nových mapách - Z muzejních sbírek IX
20.9.1997 - 21.12.1997

Praha 1**Muzeum hlavního města Prahy****Nová stálá expozice:**

Praha za vlády posledních Přemyslovců a Lucemburků (1230-1437)
Keltové a Praha
20.12.1996 - 5.10.1997
prodlouženo

Po stopách Rychlých šípů

3.4.1997 - 14.10.1997

Výstava ke 150. výročí zavedení plynového osvětlení Prahy
18.9.1997 - 19.10.1997

Výstava obrazů Praha Miroslava Holého a Josefa Multruse
16.10.1997 - 4.1.1997

Pražské motivy v díle Miloslava Holého
od 17.10.1997

Asociace volné grafiky (prodejní výstava)
od 31.10.1997

Národní galerie**Obecní dům v Praze**

"Důvěrný prostor / nová dálka - umění pražské secese"
2.5.1997 - 19.10.1997

Národní muzeum**Nová stálá expozice:**

Expozice historických lékáren, Nerudova 32, Praha 1: sbírka starého lékárnictví
Dílo Jaroslava Picky - tiskaře ze záliby (1897 - 1957)
září 1997

Fantastická anatomie
10.9.1997 - 25.11.1997

Houby v obrazech a fotografiích
16.9.1997 - 30.11.1997

Sklářské umění Lauscha - Duryňsko od středověku po dnešek
23.9.1997 - 2.11.1997

Lobkovický palác

Magie Bohemia Crystal
16.7.1997 - 21.9.1997

Zrcadlo německé Bachovy renesance
26.9.1997 - 16.11.1997

Muzeum knihy - Žďár nad Sázavou

"Václav Petr - pražský nakladatel v letech 1921 - 1949"
do října 1997

Náprstkovo muzeum

Ve stínu velkého muže - Josefa Náprstkova v zápiscích a vzpomínkách
11.9.1997 - 4.1.1998

Čang Šu-Kuang - bez názvu
18.9.1997 - 26.10.1997

Tyršovo muzeum tělesné výchovy a sportu

100 let horolezectví 1997 - 1897, člověk v přírodě, příroda v člověku.
27.3.1997 - 30.11.1997

Památník národního písemnictví

Chrudim - Nová výstavní síň
Karel Demel - Grafika
17.9.1997 - 15.11.1997

Pedagogické muzeum Jana Amose Komenského

J. A. Komenský a česká škola
od 26.5.1997

Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze

Španělské umělecké řemeslo - Výběr z českých sbírek 1550-1650
26.6.1997 - 4.10.1997

Moser - 140 let sklárny
16.10.1997 - 15.1.1997

Židovské muzeum v Praze

Židovské tradice a zvyky - životní cyklus (galerie)
Dětské kresby z Terezína 1942 - 1944 (Pinkasova synagoga)

Klausová synagoga

Mark Podwal - Židovské sny

3.9.1997 - 31.10.1997

Praha 2**Muzeum Policie ČR**

Luboš Mandát - obrazy

říjen 1997

VII. prestižní výstava zabezpečovací techniky

říjen 1997

Naděžda Kotrčová - dřvo ve výtvarném umění

září 1997

Praha 6**Galerie hlavního města Prahy**

Dům U kamenného zvonu

OPUS MAGNUM

10.6.1997 - 30.9.1997

Praha 7**Národní technické muzeum**

Tři století páry

říjen 1997

Jak náprstek o práci přišel aneb z historie šicí techniky

konec roku 1997

Ilja Sainer - "Ostrovy" - bilance 1987 - 1997

26.8.1997 - 28.9.1997

150 let firmy Siemens

1.9.1997 - 28.9.1997

Otto Dix - Válka (kresby)

2.9.1997 - 28.9.1997

Magisterské diplomové soubory - FAMU, fotografie

3.10.1997 - 12.10.1997

Ivana Šrámková - sochy

8.10.1997 - 2.11.1997

Od barbiřů ke stomatologům

15.10.1997 - 30.11.1997

Veronika Rónaiová - Ars redíviva

21.10.1997 - 16.11.1997

Prachaticce**Prachatické muzeum**

Paměť zvuku

září - říjen 1997

Volarská dřevařská škola 1873-1945

od 13.9.1997

Prostějov**Muzeum Prostějovska v Prostějově**

300 let od velkého požáru v Prostějově 1697

27.3.1997 - 31.12.1997

Minulost afrických náčelníků

17.7.1997 - 21.9.1997

Nový nález miocénu u Hluchova aneb mladší třetihory na Prostějovsku

17.7.1997 - 5.10.1997

Masaryk Prostějovu, Prostějov Masarykovi

11.9.1997 - 2.11.1997

Vývoj Prostějova na obrazech, mapách a plánech.
Komenského mapa Moravy.

25.9.1997 - 2.11.1997

Zdeňka Trnečková - obrazy

18.9.1997 - 19.10.1997

Předklášteří**Okresní muzeum Brno - venkov**

Portrétní tvorba Českosobudějovického fotoateliéru Václava

Vlasáka

15.5.1997 - 31.12.1997

Tišnovský kras - výstava k 25. výročí objevení Královky
jeskyně

25.5.1997 - 5.10.1997

Josef Zeithammel-Zahořanský - obrazy

14.9.1997 - 26.10.1997

Umělecké řemeslo

19.10.1997 - 30.1.1998

Vánoce - Hračky

9.11.1997 - 30.1.1998

Muzeum Ivančice

Z tvorby Alfonse Muchy

13.7.1997 - 28.9.1997

Hanuš Svoboda - obrazy

5.10.1997 - 23.11.1997

Muzeum Šlapanice

Sochy a hromada štěstí Boženy Vavrekové

11.9.1997 - 12.10.1997

Žuráň - archeologická lokalita

16.10.1997 - 28.2.1998

Přerov**Muzeum Komenského Přerov**

Marie Hlobilová-Mrkvičková. Obrazy, kresby

do 21.9.1997

Aljo Beran - Intimní tvorba. Obrazy a grafika

do 30.9.1997

Svět starožitností. Užité umění 19. století

do 30.11.1997

Týn nad Bečvou - hrad Helfštýn

Kované železné truhly

5.4.1997 - 28.10.1997

Rakovník**Okresní muzeum**

Václav Zoubek - díla z let 1996-1997

4.9.1997 - 12.10.1997

Rokycany**Muzeum dr. Bohuslava Horáka****Nová stálá expozice:**

Rokycansko v minulosti

Vojtěch Ponec - Obrazy

11.9.1997 - 19.10.1997

Roztoky u Prahy**Středočeské muzeum**

II. salon miniautomobilů

24.4.1997 - 28.9.1997

Dýmky a tabák ze sbírek muzeí

10.7.1997 - 23.11.1997

Lidový nábytek ze sbírek Středočeského muzea v Roztokách

od 2.10.1997

Rýmařov**Městské muzeum v Rýmařově**

Manželé Charouzkovi - malba, plastika

20.9.1997 - 6.10.1997

Galerie Octopus

Ján Jankovič (Slovensko) - kresba

15.10.1997 - 23.11.1997

Strakonice**Muzeum středního Pootaví**

Dýmky a kuřácké potřeby

30.9.1997 - 2.11.1997

Jelenka

Jiří Kožíšek - keramika, porcelán

16.9.1997 - 2.11.1997

Mazhaus

Pohádkový svět panenek

3.8.1997 - 28.9.1997

Jitka Antoškova - fotografie známých osobností

30.9.1997 - 2.11.1997

Zámecká galerie

Rudí Lorenz - plastiky pro nevidomé, sochařské práce

2.9.1997 - 31.10.1997

Sušice**Muzeum Šumavy v Sušici****Galerie Muzea Šumavy Kašperské Hory**

Obrazy, ilustrace - J. Čapek, B. Čermák, P. Kalista, J.

Platil, P. Vranovský

7.3.1997 - 27.4.1997

Sklářský příběh ze Šumavy

22.6.1997 - 31.10.1997

Svitavy**Muzeum pohlednic - Orbis pictus****Hrad Svojanov**

200 let vynálezu litografie

od 31.3.1997

Teplice**Regionální muzeum**

Sdružení výtvarníků Krnov

říjen 1997

Stanislav Müller - sklo

září 1997

ak. mal. Andrej Červenka

říjen 1997

Numismatický kabinet

od 25.4.1997

Jubilejní výstava k oslavám 100. výročí založení

Muzea v Teplicích

15.5.1997 - 30.9.1997

Z muzejní pokladnice aneb Odhalená tajemství

20.5.1997 - 19.10.1997

Zdeněk Veselý - obrazy a kresby

od 25.9.1997

Terezín**Památník Terezín, národní kulturní památka**

Tomáš Tichý - obrazy

7.8.1997 - 30.11.1997

Agricola - obrazy

14.8.1997 - 30.11.1997

Věžni koncentračního tábora Sachsenhausen

do prosince 1997

Jiří Smetana - obrazy, plastiky

do prosince 1997

Třebechovice pod Orebem**Třebechovické muzeum betlémů**

Lidové betlémy

do 31.10.1997

Třebechovický Sokol

6.9.1997 - 31.10.1997

Třebíč**Západomoravské muzeum v Třebíči**

Minerály sopečných hornin - vulkanická skla

červen - září 1997

Rozhovory národů

červen - září 1997

Keltové na Moravě

červen - září 1997

Vlastimil Toman ak. mal.

říjen - prosinec 1997

Příroda Třebíče

říjen - prosinec 1997

Velké prádlo

říjen - prosinec 1997

Turnov**Okresní muzeum Českého ráje**

Český granát a jeho svět

30.4.1997 - 29.9.1997

Z nejstarších pokladů turnovského archivu

30.4.1997 - 29.9.1997

Jan Prousek rodnému kraji

11.9.1997 - 31.10.1997

Jiří Novák, Jiří Rada - plastiky, realizace, obrazy

2.10.1997 - 30.11.1997

Výstava šperků (Hrabová, Dudková, Čermák)

7.11.1997 - 30.11.1997

Uherský Brod**Muzeum Jana Amose Komenského**

Stanislav Knotek, VMP

6.6.1997 - 19.10.1997

Ústí nad Labem**Muzeum města Ústí n. Labem**

Čínské umělecké řemeslo

do 28.9.1997

Středověké kachle a šablony

6.9.1997 - 11.10.1997

Ústí nad Orlicí**Městské muzeum**

"Nebe bylo naše moře" - výstava o českých letcích v zahraničí

20.9.1997 - 2.11.1997

Valašské Klobouky**Městské muzeum**

Muzeum až do odvolání uzavřeno pro návštěvnickou veřejnost

Vlašim**Muzeum okresu Benešov**

Klauzurní a ročníkové práce Školského ústavu umělecké výroby v Praze

28.8.1997 - 30.9.1997

Ema a Pavel Haráskovi - Obrazy a dřeva

6.9.1997 - 30.9.1997

Tapiserie, výšivky, krajky, koberce - maturitní práce

absolventek textil. výtvarnictví

9.9.1997 - 30.9.1997

Vsetín**Okresní vlastivědné muzeum**

Expedice Blue World 96

od 10.12.1996

Kouzlo japonských zahrad - fotografie Zdeňka Thomy

31.8.1997 - 28.9.1997

Vysoké Myto**Okresní muzeum**

Sportování našich dědečků a babiček

od 2.2.1997

Věda, regionální historie a společnost 19. století - kontakty

A.V. Šembery s regionálními osobnostmi

1.8.1997 - 30.9.1997

Litomyšlská brána

Václav Peřina - Z portrétní tvorby

2.8.1997 - 15.10.1997

Vyškov**Muzeum Vyškovska**

Přírodovědná výstava

říjen - listopad 1997

Keltové na Moravě

září - listopad 1997

Muzejní pavilon v Dědicích

Hračky a divadelní loutky z Afriky, Ameriky a Asie

květen - říjen

Zlín**Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně****Nová stálá expozice:**

S inženýry Hanzelkou a Zikmundem pěti světadílů

Pohádky za oponou - scénické návrhy pro ND v modelech J. Fremunda

14.8.1997 - 1.10.1997

Znojmo**Jihomoravské muzeum ve Znojmě****Nová stálá expozice:**

Dům umění - Staré umění Znojemska (gotické a barokní umění ve sbírkách JMM)

100 minerálů

30.5.1997 - 28.9.1997

Dům umění

Zemská a jubilejní krajinská výstava, Znojmo 1927

7.8.1997 - 28.9.1997

Odborná keramická škola ve Znojmě 1872-1922

9.10.1997 - 30.11.1997

Muzejním knihovnám ...**OKRESNÍ MUZEUM ORLICKÝCH HOR NABÍZÍ
PUBLIKACE**Pivcová, J.: Sklo z Orlických hor. OMOH 1992
15,- KčPověsti a příběhy Rychnovska. Sv. 1, 2. OMOH
1989, 1991 20,- KčPověsti a příběhy Rychnovska. Sv. 5, 6. OMOH
1996, 1997 30,- KčVacek, S.: Krajinou Orlických hor a Podorlicka. OkÚ
RK 1992 15,- KčZrůbek, R.: Kamenná svědectví doby. OMOH 1996
35,- KčSborník Orlické hory a Podorlicko. Sv. 7. OMOH
1994 35,- KčSborník Orlické hory a Podorlicko. Sv. 8. OMOH
1997 40,- KčKaplan, J.: Historie dolování a výroby železa
v Orlických horách. OMOH 1988 10,- KčHalda, J.: Tajemný svět lišejníků. OMOH 1996
12,- KčHalda, J.: Příspěvek k poznání lichenoflóry Orlic-
kých hor. OMOH 1997 25,- KčHalda, J.: Návrh nového systému rodu *Gentiana*
25,- KčCírkevní památky královéhradecké diecéze. Nada-
ce na opravu církev. Památek v diecézi královéhra-
decké 1994 55,- KčRychnovsko. Orlické hory a Podorlicko. OMOH
1996 190,- Kč

Karel Poláček. Život a dílo. OMOH 1995 50,- Kč

**Informace a objednávky: Okresní muzeum
Orlických hor, Jiráskova 2, 516 01 Rychnov
nad Kněžnou, tel. 0445/ 214 50 (H. Hájková)****MUZEUM DR. B. HORÁKA NABÍZÍ**Sborník Muzea Dr. B. Horáka, Rokycany. Vědecká
konference o životě, díle a historickém významu
Mistra Jana z Rokycan. Suppl. Historie 3/1997(Výstavou k 525. výročí úmrtí Mistra Jana
z Rokycan, kterou muzeum uspořádalo v únoru
1996, byl oficiálně zahájen „Rok Mistra Jana
z Rokycan“, soubor akcí, připomínajících tuto nejvý-
znamnější rokycanskou osobnost. V roce 1997
v únoru vrcholily tyto oslavy uspořádáním vědecké
konference „Život, dílo a význam Mistra Jana
z Rokycan“ za účasti českých historiků. Referáty
zde přednesené se staly náplní nabízeného sborní-
ku.) 76 stran, cizojazyčná resumé.

Cena: 40,- Kč + poštovné 15,- Kč

Sborník Muzea Dr. B. Horáka, Rokycany, č. 9/1997
(V tomto čísle naleznete články: K. Hofman: Roky-
cany v letech 1740-1750 - Část třetí: Kulturní pomě-
ry. V. Ryšavý: Barokní přestavba kostela sv. Jana
Křtitele v Čížkově. J. Hučka: Z historie Bedřichově
v Rokycanech. K. Jindřich: Flusárny, smolárny a
tlukárny. M. Dobromysl: Rasová persekuce židov-
ského obyvatelstva na okrese Rokycany v letech
1939-1945.) 36 stran

Cena: 25,- Kč + poštovné 15,- Kč

Objednávky:**Muzeum Dr. B. Horáka, Urbanovo nám. 141/I.,
337 01 Rokycany**

KNIHA „120 LET MUZEA ÚSTÍ NAD LABEM“ NA INTERNETU

V roce 1996 si Muzeum města Ústí nad Labem připomenulo 120. výročí svého založení vydáním reprezentativní obrazové publikace o dějinách a sbírkách muzea. Kolektiv pracovníků muzea autorsky připravil celkem 192 stran (formát 31x21,5 cm) s 333 ilustracemi (194 barevných, 139 černobílých). Autorem většiny reprodukcí a fotografií je fotograf Muzea města Ústí nad Labem Zdeněk Prášek, návrh obálky, vazby a grafickou úpravu knihy zpracoval výtvarník Michal Novák. Kniha vyšla za finanční podpory Magistrátu města Ústí nad Labem a Okresního úřadu Ústí nad Labem. Do volného prodeje je určeno 500 výtisků s doporučenou prodejní cenou 349,- Kč.

Obsahem knihy je v první části historie muzea od jeho založení do současnosti, pokračuje přehledem sbírek muzea a kapitolou o muzejní knihovně. V dalším textu jsou popsány dvě poslední expozice muzea - „Bitva u Chlumce v roce 1813“ a „Gotické sochařství na Ústecku“. Nechybí samozřejmě informace o Muzeu lidové architektury v Zubrniciích, které bylo až do roku 1993 součástí Muzea města Ústí nad Labem. V závěru knihy se nachází tři krátké úvahy o významu muzea v současném světě. V přílohách je uveřejněn pře-

hled výstavní činnosti ústeckého muzea v letech 1950-1995, přehled publikací muzea po roce 1945 a základní literatura o muzeu. Nechybí ani personální a místní rejstřík a anglické a německé resumé.

V soutěži „Nejkrásnější kniha roku 1996“ vyhlášené Památkem národního písemnictví v Praze postoupila kniha „120 let muzea Ústí nad Labem“ do 2. kola, v soutěži „Tourpropag 1997“ získala 1. místo. Díky spolupráci Muzea města Ústí nad Labem a firmy CDL Design, s.r.o., Ústí n. L. byla připravena elektronická podoba knihy, která je od června 1997 přístupná v síti internetu na serveru již zmíněné firmy CDL Design s.r.o. V současné době se již pracuje na překladu knihy do angličtiny, předpokládáme, že počátkem roku 1998 bude muzeum schopno provést instalaci této verze. Nepočítá se s vydáním klasické podoby knihy v angličtině. Muzeum města Ústí nad Labem dosud nemá vlastní přístup k internetu, ale doufáme, že se do počátku roku 1998 tato situace změní. Do té doby by se mělo dále využívat spolupráce Muzea města Ústí nad Labem a firmy CDL Design s.r.o. **Česká elektronická podoba knihy je k dispozici na internetu:**

<http://www.cdl.cz/design/muzeum/index.htm>.

Mgr. Václav Houfek

Josef Beneš: Eseje

MOSAZNÝ HMOŽDÍŘ

Mám tady své místo v kredenci a jsem rád, že mě tu opatrují jako památku na minulost této rodiny. Před sto lety mě koupila do své výbavy prababička mé nynější paničky, která mě tak pečlivě čistí, aby mě prach nehyzdil. Já se rád blejskám ve světle, které modeluje mou podobu a vyvolává obdiv z kumštovně utvářeného díla. Jsem rád, když si mě někdo všimne. Ovšem mnohem větší radost cítím, když mě panička vezme do rukou a vzpomíná. Její teplé ruce připomínají doteky rukou její matky i její babičky, kterým jsem dlouho a dobře sloužil. Tloukly ve mně trdlem mák a kovový zvuk z toho vznikající mi zněl tak jak vám kostelní zvonění. Nejlip jsem se cítil při tom hmoždířím uplatnění: považte půvab toho ženského klínu, co vůbec může být pro mužského hezcího? Na ty chvíle nikdy nezapomenu, protože jen při tom tlučení máku jsem byl plně ve své kůži, jak vy lidé říkáte. To jsem totiž prožíval význam hmoždíř existence, to jsem fungoval jako užitečná a potřebná součást tradiční kuchyně. Majitelka si mě vážila, občas mě leštila sidolem, abych dělal čest naší domácnosti. Trnul jsem, aby mě nedali do sběru při modernizaci kuchyně, jak to postihlo mnoho mých kamarádů. Chválabohu jsem to nebezpečí přežil. Existuji dál, já mosazný hmoždíř s trdlem, které pro mne znamená asi to, co pro zvon srdce, totiž prostředek ke znění, vyluzování toho kouzelného zvuku, který je pro náš hmoždíř sluch něco jak andělské zvonění. A díky tomu mohu hrdě existovat a vědět, že jsem něco znamenal, že nejsem na světě zbytečně. Taková planá existence nikoho nebaví, to si dovedete jistě představit sami podle sebe. No řekněte, bavila by vás existence, kdybyste neuplatnili svou inteligenci - kdybych měl klobouk, tak jej smekám - a tvořivý potenciál, jehož možnosti si ani dost neuvědomujete. Kdykoli se na mě podíváte, uvědomte si, že tu nejsem jen pro oči, ale i pro uši a pro ruce, zkrátka pro člověka. A to je něco, nad čím se mně hlava točí a uši brní, to mi věřte vážení!

Věstník Asociace českých a moravskoslezských muzeí a galerií 7-8/1997. Vydává AMG.
Adresa redakce: Kostelní 44, Praha 7, PSČ 170 00; tel./záznamník: 02/20 308 436-7, fax: 02/37 52 40.
Náklad 900 ks

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha čj. NP 1907/1993 ze dne 6.10.1993
Vychází za finanční podpory Ministerstva kultury ČR